Využití fotografie v klauzurních a diplomových pracích studenty katedry výtvarné tvorby Ostravské univerzity v Ostravě

Milan Biegoń

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2008

Využití fotografie v klauzurních a diplomových pracích studenty katedry výtvarné tvorby Ostravské univerzity v Ostravě

Milan Biegoń

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2008

Využití fotografie v klauzurních a diplomových pracích studenty katedry výtvarné tvorby Ostravské univerzity v Ostravě

BAKALÁŘSKÁ TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Milan Biegoń

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: MgA. Tomáš Pospěch
Oponent: Doc. Mgr. Jindřich Štreit

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2008

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji z celého srdce za velmi přátelský přístup Doc. Mgr. Jindřichu Štreitovi,
za cenné rady a vedení při psaní této práce MgA. Tomáši Pospěchovi.
Chtěl bych také poděkovat odb. as. Vojtovi Bartkovi a Ivance Mikolášové
za pomoc při řešení všech problému spojených se studiem.

Děkuji také všem ostatním pedagogům a studentům,
se kterými jsem měl tu čest se během studia setkat.

P R O H L A Š U J I,

že jsem práci vypracoval samostatně a použil pouze citovanou literaturu.

SOUHLASÍM

se zveřejněním práce formou jejího zařazení
do knihovny Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě,
do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze
a na internetové stránky Institutu tvůrčí fotografie.

V Opavě, dne 1. října 2008

1. Úvod 7
2. Stručná historie výtvarných oborů Ostravské univerzity 9
3.1. Umělecké směry využívající fotografii 10
3.2. Fotografie v malířství 15
3.3. Ateliér malby 17
3.4. Studenti ateliéru malby 22
4.1. Fotografie v grafice 34
4.2. Ateliér grafiky 34
4.3. Studenti atliéru grafiky 45
5.1. Ateliér intermediální a Ateliér nových médií 62
5.2. Studenti ateliéru intermediálních forem a ateliéru nových médií 70
6. Výtvarné skupiny 80
7. Závěr 91
8. Použitá literatura 92
9. Internetové odkazy a zdroje informací 93
10. Jmenný seznam skupin a umělců 95

Úvod

Ostravská univerzita v Ostravě oslavila v roce 2007 výročí patnáct let své existence a při této příležitosti se můžeme tak říkajíc ohlédnout a dosažené úspěchy analyzovat. Tato práce by neměla být faktografickým seznamem všech studentů, kteří jakkoli použili fotografii, ale výběrem toho nejlepšího, co se na Ostravské univerzitě během doby její krátké existence s pomocí fotografie „urodilo". Cílem této diplomové práce je vybrat nejvýznamnější autory a pomocí příkladů z jejich díla nastínit úroveň, směr a specializaci tvorby vznikající na této instituci.

Ostravská univerzita zatím nemá studijní obory, na kterých by fotografie figurovala jako primární výstupní médium, přesto je použití fotografie pro spoustu zmíněných autorů velmi zásadní. Přesahy a spolupráce jednotlivých oborů jsou také naprosto normální, a jak zmíněná díla dokazují, jde spíše o vyjádření všestrannosti autorů, než o popis charakteristického přístupu uměleckého zaměření, oboru nebo specializace.

Nabízí se otázka, nakolik je použití fotografie v různých malířských, grafických a intermediálních dílech ještě pro tuto diplomovou práci významné, a kdy už významné není. V tomto rozhodování je ve většině případů přihlédnuto přímo k názorům autorů, kteří své záměry a tvůrčí postupy týkající se fotografie sami popisují.

Uměleckým puristům by se mohlo zdát, že fotografie je vzhledem ke starším a váženějším uměleckým odvětvím příliš slabým soupeřem. Fotografie by vůči jiným a často starším a tedy i váženější uměleckým odvětvím neměla vystupovat jako soupeř, ale jako partner při vytváření či dokumentaci díla nebo myšlenky. Studenti během svého studia vytvoří celou řadu děl a vyzkouší širokou paletu technik a postupů, proto jsou v práci uvedena i jiná významná díla, která nebyla součástí diplomových prací, ale mnohdy byla přijata jen jako práce klauzurní. Bohužel se však většina prací fyzicky neodevzdává a nekatalogizuje, takže jsem byl při jejich hledání odkázán pouze na samotné pedagogy a studenty, kteří mě na konkrétní studenty a jejich práci upozornili. Jelikož se však mnohdy nedochovaly kontakty na studenty, byla pravděpodobnost získání popisu těchto prací a jejich vyobrazení velmi malá. Tato práce by však neměla být faktografickým seznamem jakéhokoli použití fotografie, ale připomenutím tvorby nejvýznamnějších osobností, naznačením současného stavu a trendů.

Je velice smutné, že se nevěnuje patřičná pozornost archivaci a katalogizaci prací studentů (dokonce i klauzurních a diplomových), neboť za celou dobu nebyl kromě sbírky serigrafie zřízen žádný depozitář pro tyto mnohdy velmi hodnotná díla, ale archivují se pouze teoretické práce, a to ještě velice chaoticky a

jen po dobu nezbytně nutnou. Většina vynikajících prací (především obrazy) tak po vystavení na chodbách povětšinou postupně mizí při „recyklaci" jinými studenty.

K desátému výročí existence výtvarných oborů na Ostravské univerzitě byl vydán reprezentativní katalog nazvaný příznačně *10,* bohužel kvantita studentů a kvalita jejich prací by si zasloužila vydávání takových katalogů častěji, nehledě k tomu, že předpokládaná délka studia je pět let, takže nejméně polovině studentů každé dekády je spolupráce na takovéto bezesporu významné publikaci prakticky odepřena. Studenti se od začátku pravidelně účastní skupinových výstav oborových i absolventských, první byla Prkno, pak Malamut, KáVéTé etc., Ropovod na dole Michal v Ostravě, a Pall-Mall v Albertovci a dalších výstav v prestižních galeriích jako Dům umění v Ostravě nebo Galerie Sokolská 26 v Ostravě.

Na původní pedagogické fakultě studovaly mnohé dnes velmi známé osobnosti, jako **Jiří Surůvka,** který dnes vede Katedru nových médií, nebo **Lenka Klodová,** která je dnes známá, velmi progresivní výtvarnice.

Kromě studentů jsou krátce zmíněni i někteří pedagogové, jejichž zaměření nebo tvorba nějakým způsobem souvisí s fotografií.

Stručná historie výtvarných oborů Ostravské univerzity

Ostravská univerzita v Ostravě byla založena dne 28. září 1991. Jejím předchůdcem byla Vyšší pedagogická škola v Opavě, která se v roce 1959 transformovala do nově vzniklého pracoviště v Ostravě. Tím byl Pedagogický institut, který roku 1964 získal status samostatné Pedagogické fakulty. Katedra výtvarné výchovy si jato odnož pedagogické fakulty už od počátků své existence kladla za budoucí cíl vznik výtvarné fakulty, jejíž jedinou ambicí se stane výchova mladých talentů výtvarného umění.

Výuka umělecky zaměřených oborů se na Ostravské univerzitě (OU) byla zahájena v roce 1992 v rámci Katedry výtvarné výchovy (KVV) Pedagogické fakulty a současně vznikla na téže fakultě samostatná Katedra výtvarné tvorby (KVT). Toto uspořádání však brzy velmi dynamicky se vyvíjejícímu oboru nestačilo a po značném úsilí a díky rozvolňování vazeb mezi katedrou a její fakultou vznikl v roce 2005 Institut pro umělecká studia (IPUS). Institut se stal autonomní jednotkou v rámci fakulty, a proto je možné ho vnímat jako zřejmý mezistupeň mezi stávající katedrou a budoucí samostatnou Fakultou výtvarného umění. Všechna důležitá rozhodnutí a podmínky existence však byly stále podřízené vedení Pedagogické fakulty. Až přeměna na Fakultu umění (FU) v roce 2007, zajistila výuce výtvarného umění maximální možnou samostatnost, podporu a především finanční stabilizaci uměleckých studií.

Narozdíl od původní Katedry výtvarné výchovy vzdělávající budoucí učitele výtvarné výchovy, nabízí Katedra výtvarné tvorby, Institut pro umělecká studia i nově vzniklá Fakulta umění umělecky nadaným studentům plnohodnotné rozvíjení jejich praktických dovedností i teoretických znalostí. Nezávislost institutu je nesporně výhodná i pro studenty, neboť se nyní mohou sami rozhodnout, jestli se chtějí soustředit pouze na studium umění a vlastní tvorbu, nebo i na studium pedagogiky, které bylo na Katedře výtvarné výchovy povinné.

O vznik výtvarných oborů, jejich vývoj a samostatnost se největší měrou zasloužili **Zbyněk Janáček** a **Eduard Ovčáček**. Jednotlivé části Fakulty umění koncepčně vedou umělci střední a starší generace. Ateliér volné a užité grafiky řídí od jeho počátku již zmíněný **Eduard Ovčáček**. Sochařský ateliér je profilován **Mariem Kotrbou**, v čele intermediálního ateliéru stojí **Petr Lysáček**. Ateliér malby I vede **Daniel Balabán** a ateliér kresby vede **Eduard Halberštát**. Na fakultě umění ovšem vznikají další ateliéry – vedle atélieru malby II, založeného v roce 2004 a vedeného **Františkem Kowolowským** se z intermediálního ateliéru vyčlenil v roce 2003 ateliér nových médií, vedený **Jiřím Surůvkou**. V dohledné době se počítá se vznikem samostatného ateliéru fotografie.

Umělecké směry využívající fotografii

Fotografie v rukou umělce může být považována nejen za umělecký prostředek jeho vyjádření, ale také jen jako nástroj či pomůcka, sloužící pouze k dílčím úkonům a záznamům dokumentárního charakteru, nebo zvláště v malbě, k správnému měřítkovému a kompozičnímu rozvržení zamýšleného díla. Pro tyto autory je fotografie pouze výborně tvarovatelné médium, které nezřídka počítačově dále zpracovávají, barevně korigují nebo vytvářejí koláže z několika fotografií, přičemž po namalování obrazu je pro ně tato fotografická předloha bezcenná.

V případě, že jde o dokumentární záznam akce, happeningu, landartu, instalace nebo jiného konceptuálního díla, je otázkou zda, je vysloveně nutné, aby autorem těchto fotografií byl umělec sám, neboť autor sám je často součástí této akce a nemůže tudíž sám fotografovat. I přes to jsou později tyto fotografie spojovány hlavně s autorem samotného díla a jejich pravý autor často není vůbec uváděn, jako například fotografie landartu **Roberta Smithsona** nebo performancí **Milana Knížáka**.

Fotografie se dosud na Ostravské univerzitě vyučuje jen jako servisní předmět na úrovni technického zvládnutí obsluhy přístroje a souvisejících procesů, v rozsahu dvou semestrů spolu s přednáškami dějin fotografie. Na všech katedrách a oborech se však fotografie využívá hlavně jako pomůcka při výuce a zdroj inspirace, a to od předlohy pro kresbu až po záznam happeningových aktivit. Velký zájem a oblíbenost moderních fotografických a zobrazovacích možností spolu s rostoucí dostupností nových, již velice kvalitních fotografických a tiskových technologií naštěstí mění i tento přístup a očekává se i brzký vznik samostatného ateliéru fotografie, kde bude dostatečný prostor pro specializaci a úzce zaměřené ateliéry.

Jako externí učitel působil od založení KVT **Miloš Polášek,** který byl v roce 2004 nahrazen generačně mladším **Michalem Kalhousem.** V současnosti tak zastává už jen místo odborného asistententa a nový vedoucí tak významně oživil vazbu KVT na nejsoučasnější trendy ve fotografii.

Miloš Polášek (*1939)

Vedoucí fotografického ateliéru do roku 2004.

Miloš Polášek je jednou z největších ostravských uměleckých osobností, je velmi všestranný, originální a během svého bohatého života byl obrazovým redaktorem, užitým grafikem, fotografem snad všech tradičních žánrů, autorem ilustrací, publikoval řadu fejetonů, povídek, odborných i publicistických materiálů. Na Ostravské univerzitě působil od roku 1996 až do roku 2004, kdy jej zastoupil fotograf Michal Kalhous.

Fotografické předměty, které vyučoval Miloš Polášek, byly vždy pouze médiem propojujícím jednotlivé obory a on při výuce přecházel od myšlenky přes technologii k realizaci. Polášek od počátku koncipoval výuku velmi komplexně, vytvořil sylaby, vybudoval ateliér a počítačové pracoviště. Protože byla výuka zaměřená pouze na základy, zbylo jen málo prostoru na podporu vývoje výuky věnující se fotografii jiného pohledu, ale přesto se soustředil na to, co fotografický pohled může přinést, inovovat, ovlivnit (kompozice, perspektiva, techniky a technologie od těch speciálních až po vrstvy, kanály a způsob, jak to vše správně používat).

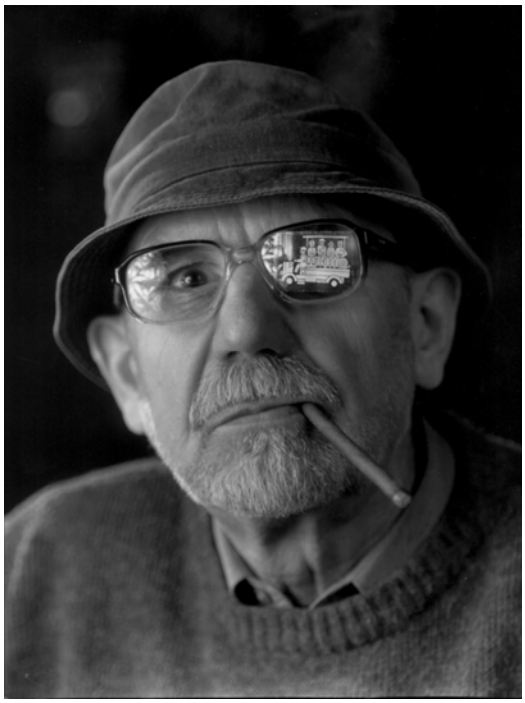

Portrét Eduarda Halberštáta, 2003

Miloš Polášek byl ve svém mládí velmi ambiciózní a celý život se aktivně věnoval všem novým trendům. Svým uměním, zručností a pracovitostí konkuroval mnoha profesionálním redakčním fotografům. Díky svému otci, který pracoval v tiskárně, se velice brzy naučil dobře ovládat chemické, reprografické a grafické procesy výroby fotografie, které od té doby celý život používá nejen pro výrobu fotografií, ale i autorské grafiky. Ve svém umění se hlásí k odkazu Mana Raye, surrealistů a dadaistů.

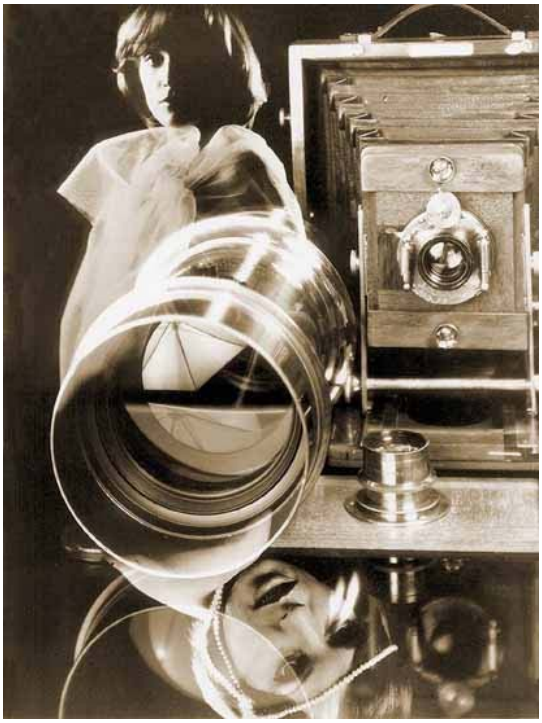

"Fotografuji od mládí, začal jsem sportem, pak jsem se věnoval publicistice, průmyslu a ekologii. Dokonce i kritika mi vytýkala příliš široké spektrum zájmů. Navíc nepovažuji za perspektivní rozmělňovat už dříve řečené. Takže se – alespoň ve volné tvorbě v posledních letech – soustřeďuji na akt a na ty obtížně charakterizovatelné montáže."[1]

[1] Miloš Polášek, 1999.

Michal Kalhous (*1967)

Od roku 2004 vedoucí kabinetu fotografie.

Jen málokterý autor dnes u nás používá fotografii tak osobitým způsobem jako Michal Kalhous. Autor podivný a citlivý zároveň, s tak svébytným a přitom často nechtěně provokativním rukopisem. Někomu může jeho tvorba připadat jako urážka samotné fotografie, pro jiné se stává silnou osobní výpovědí. Kalhousovy velkoformátové černobílé zvětšeniny, často založené na konceptuální instalaci, ironicky komentují romantiku světa kolem nás.

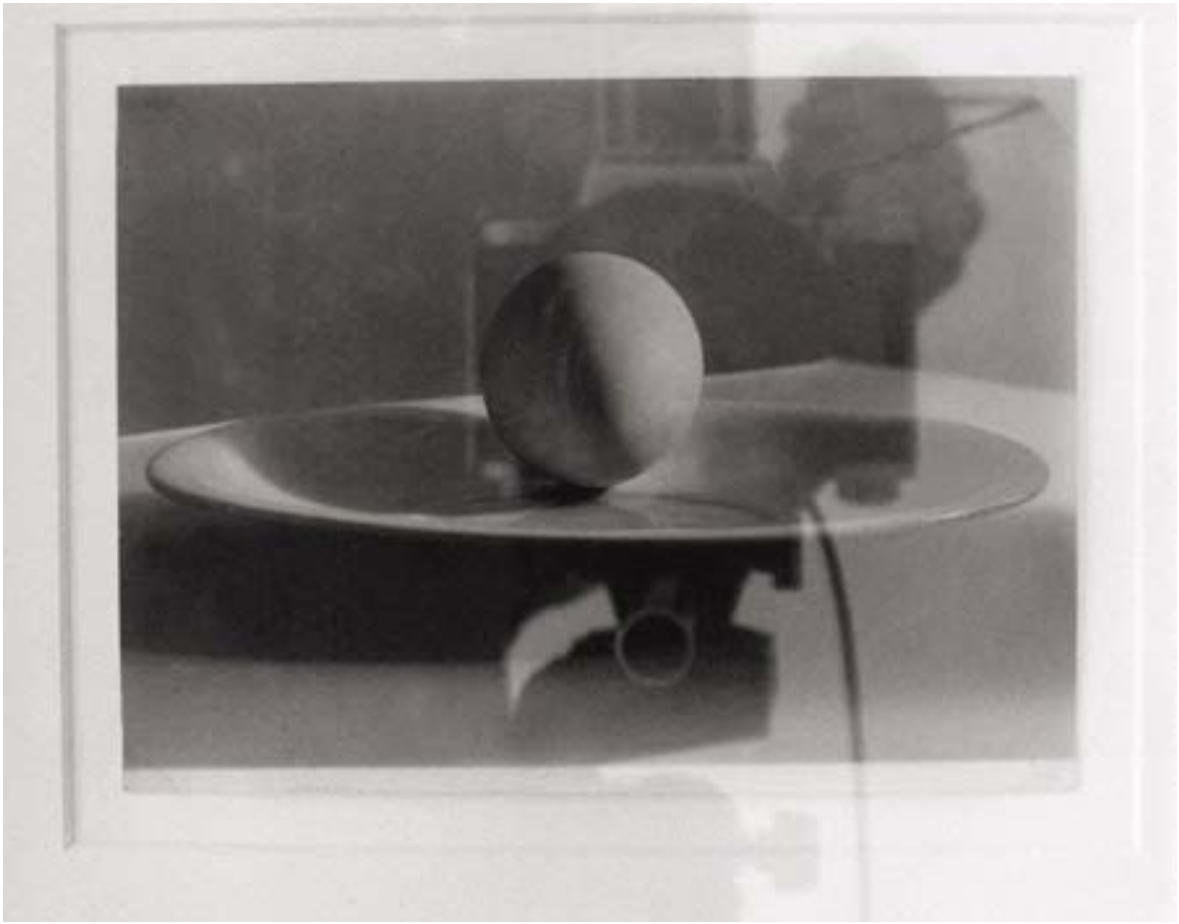

Fotografická práce Michala Kalhouse se v posledním období ocitla v oblasti silného zájmu hlavně díky jeho specifickému vnímaní nové formy zobrazování. Michal Kalhous téměř dokonale odolává nástupu všech moderních postupů. Jeho zájmem je uchovat si určitou „nezávislost“ v kontaktu s uměleckým světem. Své fotografické vidění podřizuje pouze osobní výpovědi a vytváří tak originální svět vyprávění na první pohled obyčejných až banálních příběhů. Velké příběhy si žádají malé hrdiny a nepatrné zásahy. Autor je obdařen velkou schopností asociativní hry s divákem.

Jeho cyklus fotografií velkého formátu nazvaný *Zemní práce* odkazuje z jedné strany na princip „velkého“ návratu k přírodě, k zemi a plodnosti. Na druhé straně tento svět konfrontuje s vytvářením, které je součástí mužského světa. Tak či onak jsou jeho fotografie křehkým obrazem vnímání světa, balancují na hraně všednosti a útěku mimo tuto oblast. Nepostrádají surrealistickou obrazotvornost a citlivost k zobrazovanému. Kalhousové fotografie vždy přesně ukazují svůj záměr – objevovat přítomnost v prostoru a čase.[2]

Michal Kalhous je také kurátorem galerie Šternberk.

[2] František Kowolowski, katalogový list k výstavě Michala Kalhouse v galerii Sokolská 26 v Ostravě, 2006.

Fotografie v malířství

Fotografie se v malířství používá již od jejího vzniku, a optické zobrazovací principy dokonce ještě déle. Jako příklad takového cílevědomého používání fotografie můžeme uvést českého malíře **Alfonse Muchu,** jehož fotografie předloh pro secesní malby jsou samy o sobě velmi hodnotné. Stejně jako Alfons Mucha před desítkami let si řada dalších malířů fotografovaný model předem aranžuje do takové podoby, která odpovídá konečnému výtvarnému řešení obrazu, pak pokrývá fotografie sítí polí, sloužící k přesnému přenosu studie na plátno se zachováním správných proporcí a detailů.

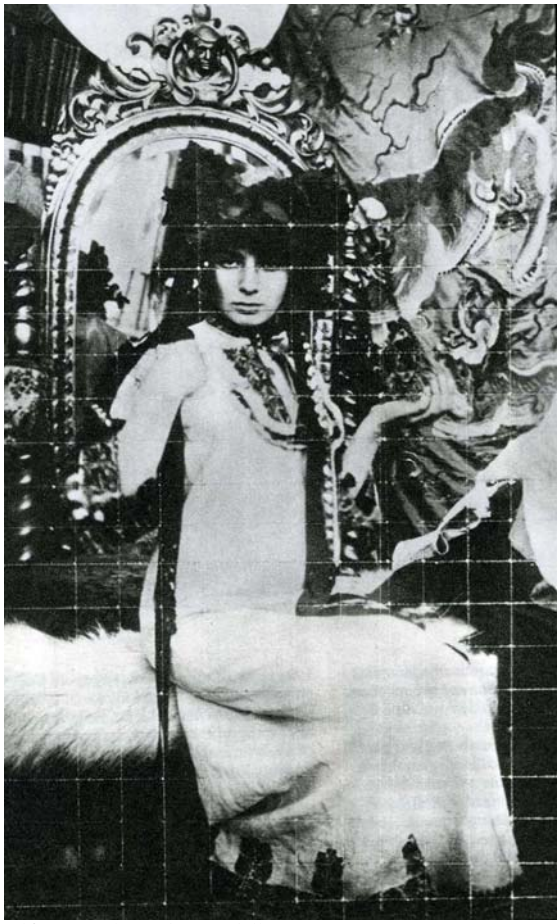

Alfons Mucha, sedící modelka, 1895

Bohužel většina malířů svým fotografiím nevěnuje potřebnou péči a nejen že se ani nesnaží své fotografie zbavit četných technických nedostatků, ale jakmile splní svůj účel, tak fotografie odkládají. Díky nezastavitelnému technologickému vývoji se tato příprava skicy malířům stále usnadňuje, a to od prvních malých obrázkových poznámek, přes promítání hotových předloh do reálné velikosti diaprojektorem a epidiaskopem, až po poslední současné technické vymoženosti, jako digitální fotoaparáty, počítače a grafické programy, dataprojektory a velkoformátový tisk.

Jako každý malíř vystavuje pouze své konečné dílo a své skicy schovává nebo i záměrně ničí, tak i v případě fotografických předloh je jejich „přiznání“ autorem velmi výjimečné a většina autorů použití fotografie jako předlohy pro své kresby a malby záměrně neuvádí.

Z pohledu autora je tento přístup k fotografické, ale i jakékoli jiné předloze snadno pochopitelný, neboť jen hotové dílo je hodno vystavení a obdivu, nikoli však jeho rozpracovaný polotovar. Polemika nad studiemi díla je obvyklá snad jen u rozměrných a drahých děl sochařských a architektonických.

Juraj Jakubčiak, grafická koláž se sítí sloužící jako předloha a malba podle předlohy.

U maleb a kreseb vycházejících z fotografií by bylo nejlépe nabídnout divákovi možnost porovnání předlohy s výsledným dílem, nejlépe spolu s komentářem autora o významu předlohy pro samotné dílo, získaným buď z rozhovoru s autorem, nebo z jeho teoretické diplomové práce, která je oporou práce praktické. Tento přístup by však byl velmi krátkozraký, neboť kromě hyperrealistické malby má fotografie pouze roli příručního skicáku, kdy např. slouží pro záznam figury modelky v nepřirozené pozici nebo jinak vzácný a krátkodobý jev. Většina malířů se naštěstí nesnaží o hyperrealismus a takto získané předlohy používá jen jako pomůcku při rozvržení kompozice, perspektivy apod.

Ateliér malby

První ateliér malby vznikl na Ostravské univerzitě již v rámci Katedry výtvarné tvorby v roce 1993. Ateliér je pod vedením **Daniela Balabána** orientován na klasickou figurální malbu. Vznik druhého ateliéru Malba II je reakcí na moderní trendy v současném umění. Tento ateliér se pod vedením **Františka Kowolowského** stal útočištěm pro malíře vycházející z více konceptuálních myšlenek. Studenti v tomto oboru úzce spolupracují s obory v ateliéru intermediálním.

Figurální obraz představuje reflexi společenské situace a hráz proti lhostejnosti, virtualitě a odcizení. Pomáhá udržovat vývoj lidského rodu od archaických dob až do současnosti. Vedle čistě estetických poloh vyjadřovaných abstraktní řečí se figurální obraz může stát prostředkem vizualizace specifik interiéru lidské duše, ale i vztahových konkrétních společenských dění. V ateliéru malby pracují studenti podle modelu, posléze na tematických projektech. Pěstují barevnou citlivost, smysl pro harmonii, kompozici a měřítko. Seznamují se s technologií, psychologií a symbolikou barev, hudební a optickou stránkou barev a technikami malby. Učí se teorii barev a práci s barvou v prostoru. Po celou dobu studia je kladen důraz na vytváření a rozvíjení osobnosti studenta. Studenti pěstují své výtvarné myšlení a citlivost, prostřednictvím tvorby poznávají sami sebe a hledají své místo v kontextu současného umění.[3]

Ateliér malby II je prostorem, kde by pod vedením Františka Kowolowského mělo vznikat umění s intermediálními a konceptuálními přesahy. Studenty zde čeká nejen poznávání zákonitostí malby a umění, ale především zvládání vlastního talentu a podvědomé formy myšlení. Studenti se nejdříve učí používat základní výrazové prostředky jako barva, plocha, rytmus, měřítko, proces a tyto zkušenosti jim pomohou k osobnímu autorskému projevu a případně k pozdějšímu vědomému překračování zavedených hranic. Kowolowski se ve svém ateliéru snaží studenty směřovat k nacházení osobních témat a také racionálně reflektovat a interpretovat vlastní umělecký postoj. Základem ateliérové výuky jsou individuální i veřejné konzultace, které by měly vést studenty ke schopnosti obhájit svou vlastní práci v kritické polemice. Kromě ateliérových cvičení mohou studenti rozvíjet svůj individuální program s možností pracovat i nemalířskými prostředky jako video, fotografie a instalace. Práce nejen s malířskými prostředky je příznačná a charakteristická pro současné umění a je velmi důležité, že se může odehrávat i v rámci jednoho ateliéru.

[3] Daniel Balabán, *10*, katalog k desátému výročí Katedry výtvarné tvorby, 2003.

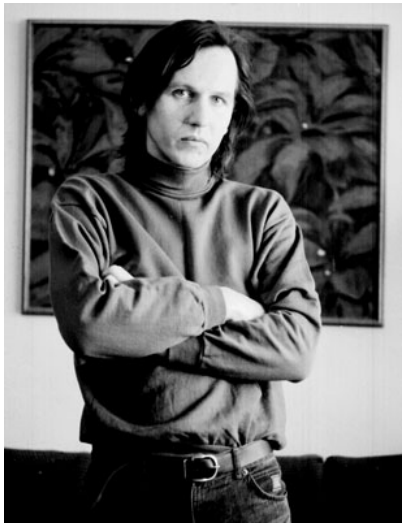

Daniel Balabán (*1957)

Doc., akad. mal.,

vedoucí ateliéru malba I od roku 1993.

Narodil se v roce 1957 v Šumperku na Moravě. V roce 1984 absolvoval pod vedením prof. Františka Jiroudka v malířském ateliéru Akademie výtvarných umění v Praze.

V osmdesátých letech 20. století se aktivně účastnil výstav nové malby. Svými díly je zastoupen v mnoha galeriích a soukromých sbírkách. V roce 2004 habilitoval na Akademii výtvarných umění v Praze.

Václavák, počítačová koláž, 2006

Ježek v kleci, 1991

Balabán maluje většinou podle živého modelu, ale nezřídka vychází i z fotografických předloh. V devadesátých letech vytvářel kromě malby i objekty (*Ježek v kleci, Řechtačka*), později se věnoval stále více malbě a nyní, s rozšířením možnosti digitálního tisku, se věnuje i grafickým manipulacím s fotografickým obrazem a jejich tiskům.

Pod Balabánovým vedením se studenti v ateliéru malba I učí především klasickým postupům a figurální malbě.

Děti, 2006

František Kowolowski, (*1967)

MgA.,

vedoucí ateliéru malba II.

František Kowolowski je vedoucím ateliéru malba II již od jeho otevření v roce 2004. V osobě Kowolowského získala Ostravská univerzita výborného umělce, pedagoga, performera, kritika a kurátora.

Hlavním výrazovým prostředkem Františka Kowolowského je malba, ale stejně dobře umí pracovat i s objekty a prostorem, bodyartem (jako v projektu *This body belongs to art*) a videem, patří však také k nejvýznamnějším současným českým performerům a tvůrcům temporárních instalací. Temporární neboli dočasnou instalaci provází neopakovatelnost a jedinečnost spojená s určitým místem. Autorovi přitom běžné či jen nepatrně proměněné reálie (jako např. části nábytku) slouží ke generování určitého alegorického či metaforického významu.

Mechanika moci, 2005

Příklon k tomuto druhu otevřené umělecké výpovědi se u Františka Kowolowského odehrál během jeho studijního pobytu na Akademii výtvarných umění ve Varšavě (1986–1991), kam odešel jako absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy v Brně.

Ve svých videozáznamech akcí a v instalacích se začal zaobírat elementárními vztahy v našem světě. Společným tématem jeho tvorby se stalo zkoumání vztahů uvnitř různých sociálních systémů a jejich poměr k intimní sféře lidského života. Například v projektu „Expander“ (Galerie Jáma, Ostrava 1999) „ohmatával“ pomocí video-kamery různá zákoutí lidských příbytků. Záznam pak vystavil spolu s několika předměty vyjmutými z takto zdokumentovaných domácností. Nahodilá skladba běžných domácích předmětů, která je pro uživatele bytu samozřejmá a jakoby nepostřehnutelná byla přenesením do veřejného prostoru galerie vyzdvižena na úroveň umělecky či sociálně strukturované reality.

This body belongs to art, 2003

Nomádská zpráva I, Trnava, 2004

Umělecké aktivity Kowolowského se však neomezují pouze na vlastní tvorbu. Poté, co v roce 1996 přesídlil do Brna, začal pracovat nejprve v Moravské galerii v Brně a později v Domě umění města Brna, kde se stal kurátorem Galerie mladých a Galerie U Dobrého pastýře. Stál také u zrodu mezinárodního brněnského festivalu akčního umění s názvem A. K. T. Od roku 2001 vede galerii G 99 spadající pod brněnský Dům umění.

Mimo členství ve skupině František Lozinski O.P.S. je i členem seskupení Vítrholc.

Studenti ateliéru malby

Fotografie v rukou studentů ateliéru malba I i II není omezena pouze na fotografické předlohy, ale díky dobrým znalostem počítačových programů a široké podpoře rozsahu sebevyjádření (hlavně v ateliéru malba II) můžeme nalézt používání fotografie i jako vlastní, autonomní vyjadřovací prostředek.

V ateliéru malba I se studenti tematicky ve svých pracích věnují nejčastěji svému okolnímu prostředí, a to jak blízkému, intimnímu, tak sociálnímu a abstraktnímu.

Kamila Rýparová, *Top Ten*, 2008

Vlasta Červenková, *Reflexe1,2006*

V ateliéru malba II se díky podpoře nejrůznějších vyjadřovacích prostředků a témat dokážou uplatnit i studenti, kteří mají blízko k velmi moderním a nekonvenčním formám, jako punk, street a koncept. Ojediněle se objevují i témata politická a sociální, jako např. projekt *Top Ten* **Kamily Rýparové**, která na svých obrazech zachytila deset největších mediálně známých kontroverzních politických osobností, jako je např. Robert Mugabe, Omar al-Bašir.

Hyperrealistické zpracování a inspirace autory tohoto směru použila ve svých malbách (Edward Hopper, Gerhard Richter, Caspar David Friedrich) také **Vlasta Červenková**. Vybírá si motivy ze svých záběrů snímaných z okna vlaku, nejčastěji při cestě do školy, kdy nenápadně pozoruje svět okolo sebe v odrazu vlakového okna. Kombinuje několik dějových plánů, interiér s pohybem rozmazanou krajinou vně.

Vlasta Červenková, *Reflexe 2, 2006*

Daniel Bednář (*1969)

Mgr.,

absolvoval ateliér malba I v roce 2004.

Daniel Bednář začal studovat na ateliéru malby již jako zkušený umělec, s vnitřní touhou vyjadřovat své myšlenky malbou. Zůčastnil se mnoha výstav a je zastoupen v mnoha galeriích.

Používá techniku malby štětcem i sprejem a často sahá i ke složitějším technikám jako je např. vymývání. Tyto postupy mají pro Bednáře nejen estetickou, ale i obsahovou funkci. Vrstvy barev evokují vrstvy paměti.

Obraz pro Bednáře představuje především smyslovou záležitost, prožitek a radost z malby, která částečně kompenzuje autorovy pocity zmaru. Přestože jsou Bednářovy obrazy vesměs gestickou záležitostí bez předcházejících kresbových skic, používá autor fotografické předlohy velmi často.

Daniel Bednář, *Drama muže*, 2002

Daniel Bednář, *Splývání*, 2004

Jeho diplomová práce nazvaná *Real-City,* je věnována člověku v dnešní době, je o smyslovém vnímání autora, intuicích a reakci na proměny života v nás a kolem nás.

Kateřina Popiolková (*1981)

Mgr.,

absolvovala ateliér malba I v roce 2005.

Ve své tvorbě vychází z portrétu velmi často, a to hned v několika různých obměnách, ať už jde o materiály nebo přístupy. Během studia přechází od tématu osob jí blízkých k autoportrétu. Malbě portrétu podle předlohy se věnuje delší dobu, nejčastěji podle vlastních autoportrétů deformovaných pomocí různých optických překážek jako vroubkované sklo nebo igelitová fólie. Nejedná se však o malbu hyperrealistickou, jejím cílem není maximální dokonalost zkopírovaná podle předlohy, ale pouze obrazový tvar, přejatý z fotografie nebo obrázku z časopisu. Její prvotní malby měly mírně pozměněnou barevnost, kterou vyrovnávalo následné překreslení suchým pastelem, čímž se zdůraznil dojem bariéry, pozdější malby byly místo pastelem pokrývány malými barevnými tečkami simulujícími rastr, nalepenými na přilnavou fólii, do které byl obraz zabalen a která měla ještě více zdůrazňovat prostorovost. Poslední práce, předkládané jako diplomové již Popiolková nezakládá na malbě na plátno, ale pracuje pouze s igelitovými fóliemi, na které maluje a které překrývá a perforuje.

Jako svůj zdroj inspirace Popiolková uvádí tvorbu Cindy Sherman, Veroniky Bromové, Marcuse Harveye, Nan Goldinové, Vannesy Beecroftové, Kateřiny Vincourové a Václava Stratila.

původní fotografie

malba v normálním světle

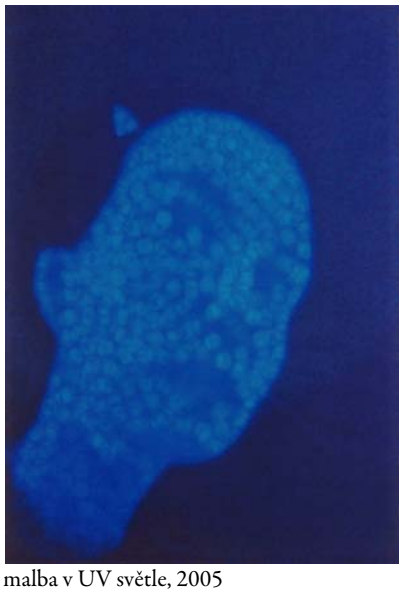

malba v UV světle, 2005

Kresba pastelem, 2004

Malba pokrytá tečkami, klauzurní práce, 2004

V klauzurní práci Kateřiny Popiolkové je původní malba pokrytá nalepenými tečkami dvou barev, které vytvořily specifický rastr připomínající principy pointilismu. Této malbě předcházely kresby podle fotografických portrétů osob za vroubkovaným plochým sklem.

Terezie Kolářová (*1981)

Mgr.,

absolvovala ateliér malba I v roce 2005.

Terezie Kolářová začala studovat na KVT právě v době její transformace v IPUS, a protože se pro studenty, kteří chtěli studovat na IPUSu studium tím pádem značně protáhlo, takže obhajovala Kolářová svou bakalářskou práci až v roce 2005. Poté byla přijata na FaVU v Brně, na obor malba, do ateliéru vedeného akad. mal. Martinem Mainerem.

Terezie Kolářová považuje svůj fotoaparát za svého blízkého přítele. Využívá ho velmi hojně pro záznam vizuálních informací tam, kde by nestačila uhlová skica. Tento podklad je pro ni nesmírně důležitý pro zachování nápadu na obraz, který v ní prvotní okamžik (setkání se situací) vyvolal spolu se silným emocionálním chvěním.

fotografie, Itálie, 2004

instalace *řeka*, 2004

Nepřemalovává fotografie na plátno. Fotografie či jiný záznam je pro ni kostrou, kterou obaluje nepolapitelnými vizemi. Své zážitky a spoustu dalších nezapomenutelných okamžiků převádí na plátna, fotografie, land-art.

Terezie Kolářová je sice v první řadě malířka, ale stejně úspěšně dokáže své vize realizovat fotograficky, instalacemi, objekty nebo dokonce instalacemi v prostoru a land-artem. Instalace *Řeka a Anděl* proběhly na pastvinách hory Kozubová v Beskydech v roce 2004. Autorka rozmístila několik set svíček do dvou obrazců, první měl tvar pramene lávy nebo říční delty vlévající se do hlubokého světelného jezera – do světlem pulsujícího města v údolí. Druhý

ztvárňoval motiv anděla, kterému se Kolářová v tomto období věnuje i jinými technikami, a zpracovává toto téma i ve své diplomové práci nazvané *I andělé vrhají stín*.

Motto k instalaci *Anděl*:

Z vysokých hor jsem vyslala anděla.
Ohnivého anděla sestaveného
z mnoha pulsujících bodů.
Tiše se vznášel nad krajinou
a strážil všechny drobné ohně v dolině.

instalace *anděl,* 2004

Kolářová velmi ráda cestuje a nechává se inspirovat kulturami jiných zemí, tak jako v případě její návštěvy Polska, Itálie, Rumunska nebo egyptské Káhiry, kdy po návratu vytvořila celou obrazovou sérii *Cairo*. Symbolistické představy realizovala i pomocí světelné instalace *Ikona – Oltář* a obrazovou sérii o andělech vznášejících se nad městem zastoupeným zdí plnou plakátů a nápisů.

instalace *Ikona – Oltář*, 2005

malba *andělé vrhají stín*, 2007

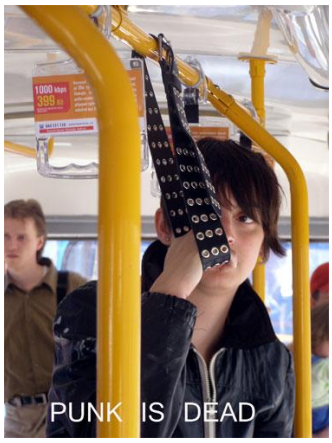

Pavla Malinová (*1985)

Pavla Malinová vystudovala Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou a nyní studuje v ateliéru malby II u Františka Kowolowského. Je bezpochyby jednou z nejtalentovanějších (a přitom velice všestrannou) osobností, která na Fakultě umění studuje. Většinou tvoří v poměrně rozsáhlých cyklech, ve kterých se objevují jak malby a fotografie, tak i instalace či práce s novými médii. Zúčastnila se mnoha výstav a soutěží, např. se svým projektem *Girls Don 't Cry* (2006–2007) se probojovala až do finále Ceny NG 333, organizované Národní galerií v Praze.

Girls Don 't Cry. 2007

Kromě velmi progresivního malířského projevu dokáže Malinová své pocity velmi originálně a působivě vyjádřit i pomocí fotografie, kde formou osobního deníku zachycuje inscenované autoportrétní pohledy do svého divokého a velmi pestrého života. I když jsou fotografie vytvářeny jednotlivě, bez předcházejícího konceptu, jejich upřímnost a originalita jim automaticky propůjčuje jednoznačně spojující rukopis autorky. Malinová své fotografie, nebo jejich části, často používá i jako předlohu pro obrazy.

Juraj Jakubčiak (* 1985)

Od roku 2004 studuje malbu v ateliéru Františka Kowolowského. Ve svých třech posledních dílech velmi cílevědomě využívá pro své realistické malby graficky upravované fotografie, kterým navíc vkládá satirizující význam. Kvůli požadované věrnosti zachycení dokonce podnikl výstup na Kriváň, kde vyfotografoval známý dvojitý kříž, pak v ateliéru vyfotografoval statistu, kterého umístil ke kříži a kterému potom graficky zaměnil obličej za obličej Vladimira Mečiara. Tímto způsobem Jakubčiak vytvořil i portrét Zdeny Studenkové, dvě dvojice portrétů Roberta Fica a Vladimíra Sloty, které adjustoval do replik honosných pozlacených rámů a vystavil je v roce 2007 na skupinové výstavě Pall-Mall v Albertovci a v ostravské galerii Jáma 10.

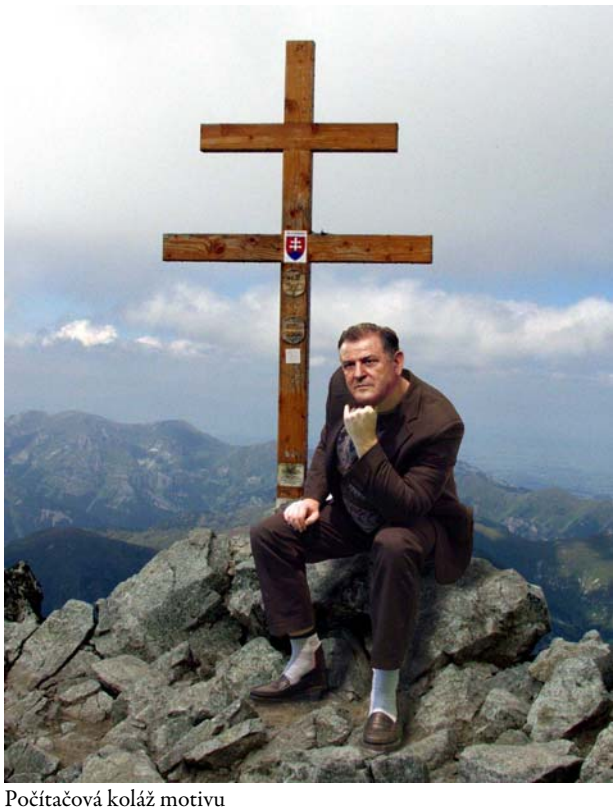

Počítačová koláž motivu

Malba podle předlohy, *Mečiar*, 2008

Portrét Vladimíra Mečiara, 2006

Jakubčiak se již v období studia zůčastnil několika skupinových i samostatných výstav a v roce 1995 získal ocenění na 25. Mezinárodní výstavě dětských prací v Japonsku.

Portrét Zdeny Studenkové, 2006

Jana Koutníková (*1983)

Mgr.,

absolvovala ateliér malba I v roce 2008.

Studuje v ateliéru malba II. Ve svém prvním projektu sledovala Koutníková náhodné lidi telefonující na ulici, zapisovala si jejich rozhovor a poté přes šablonu přestříkávala tyto rozhovory do míst, kde se odehrávaly. Výsledkem byly kromě nápisů i fotografické záznamy celé akce a mapa.

Projekt *Rozhovory,* 2007

Vzkaz na držadle v tramvaji, 2007

V projektu *4 years ago* Koutníková rekonstruuje deníkové záznamy do veřejného prostoru, tyto intimní zpovědi ve formě deníků získala přes inzerát. Nápad Jany Koutníkové přepsat reálnou love story odehrávající se prostřednictvím SMS a mailů do veřejného prostoru (křídou, PUR-pěnou, projekcí na domy, do sněhu, na plakáty, billboardy apod.) je propracovaný a solidně instalovaný koncept.

Deník, který použila pro svůj projekt, je celoroční záznam devatenáctileté dívky, který vypovídá o jejím vztahu s mužem, se kterým se seznámila na internetu.

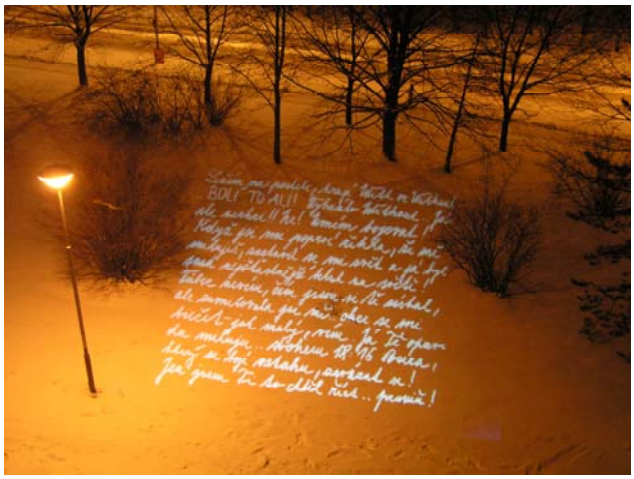

Projekce, 2007

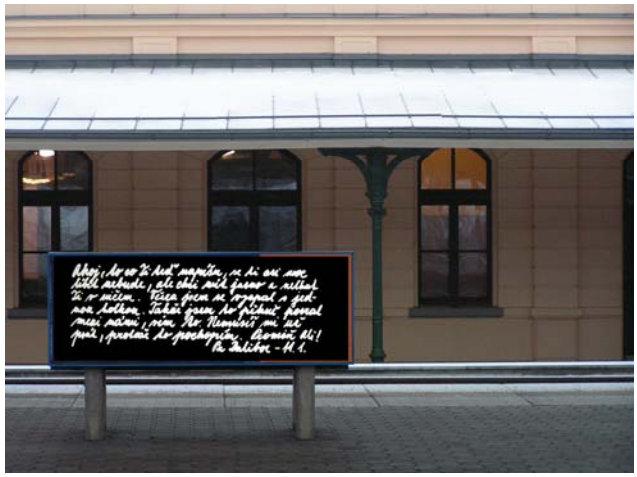

Lavička, 2007

Bin Ladin, 2008

V rámci své bakalářské práce v roce 2008 představila malby sprejem podle předloh, které si připravuje jako koláže obrázků známých osobností a fotografií, do postavy dítěte vedle mediální osobnosti umísťuje často umisťuje sebe samu.

Markéta Hermanová (*1985)

Mgr.,

absolvovala ateliér malba II v roce 2008

Markéta Hermanová je velmi všestrannou autorkou, schopnou pracovat s realistickou malbou, digitálním nebo pigmentovým tiskem. Pro svou bakalářskou práci si vybrala specifické téma, inspirované fotografiemi známých autorů jako Araki a Cindy Sherman. Inscenuje a pak maluje sama sebe v polohách dle obrazů a fotografií těchto autorů.

Houby, 2007

Její další cyklus *Nenávist* je inspirovaný filmovým záběrem, kdy se sama autorka stylizovala do oběti ohrožené v koupelně snímané v detailu kamerou. Tyto záběry později graficky barevně upravuje do podoby snových až hororových scén s jemnými barvami.

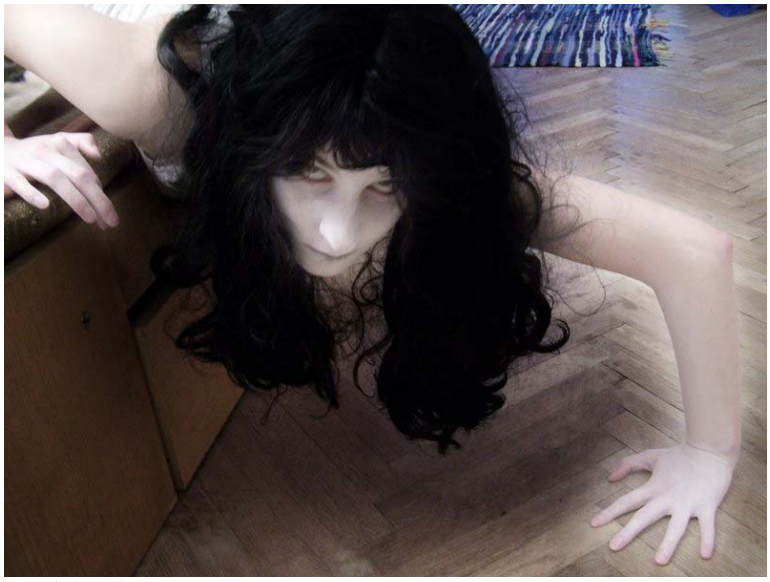

Postel, digitální tisk, 2008

Hermanová maluje i realistické městské záběry památek v Ostravě.

Fotografie v grafice

Fotografie v grafice je jedním ze základních výrazových prostředků. První použití fotografie v grafice záviselo na vývoji technologie tisku, ke kterému došlo na konci 19. století, tehdy se však používaly ještě tzv. ušlechtilé tisky, jako gumotisk a litografie. Stejně významný skok ve vývoji znamenalo i zavedení sítotiskových technologií, a později i příchod osobních počítačů a tiskáren. Technologická náročnost ušlechtilých tiskových technologií způsobuje, že i přes svou stále ceněnou originálnost jsou dnes již plně nahrazovány sítotiskem, a máloformátový a málonákladový tisk, jako linoryt, zase vytlačují domácí tiskové technologie.

Zavedením sítotiskových technologií v grafických studiích a školách již použití fotografie v grafické tvorbě nic nebrání a při současném rozšíření a zkvalitnění vybavení domácích počítačových a tiskových technologií může být grafikem každý.

Ateliér grafiky

V ateliéru volné a užité grafiky se studenti seznamují nejen se všemi grafickými disciplínami, ale i s polygrafií, typografií, autorskou knižní tvorbou a v neposlední řadě i s počítačovými grafickými programy. Je zde několik samostatných ateliérů, např. ateliér volné grafiky vedený **Eduardem Ovčáčkem**, který jako velmi zkušený a erudovaný pedagog představuje solidní základ vzdělávací složky v tak významném a rozšířeném oboru. Jako docent zde vyučuje i **Zbyněk Janáček**, proděkanem pro studium je **Marek Sibinský** a vedoucím ateliéru grafického designu je **Pavel Noga**. Na katedře grafiky je také několik odborných asistentů, jako např. na ateliéru papír – kniha, vedeným **Eliškou Čabalovou**. je absolventka grafiky **Petra Krupíková**. Dalším absolventem, který se uplatnil jako pedagog přímo v oboru, který vystudoval, je **Pavel Albert**, který se hned po roční praxi přímo ve školní tiskařské dílně stal asistentem v roce 2006.

Eduard Ovčáček (*1933)

Prof., akad. mal.,

vedoucí ateliéru volné grafiky.

Eduard Ovčáček vstoupil do českého výtvarného umění již koncem 50. let minulého století, jeho tehdejší díla se vyznačují expresivností figurálního znaku, který ve velké míře koresponduje s uměním pravěku. Jedná se o první náznak abstrakce, které se posléze věnuje zcela programově, a také jeho následujícího lettristického období. Na počátku 60. let se stává jedním z nejviditelnějších představitelů českého strukturálního symbolismu. V roce 1963 absolvoval v ateliéru malby u prof. Petera Matejky na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě. Ovčáček v té době vytváří několik samostatných grafických cyklů strukturální abstrakce, které námětově čerpají hned z několika okruhů – z přírodních motivů, tématiky totemů, strašidel a duchů, ale i silně eroticky nabitých symbolů a nezvyklého cyklu epitafů. Brzy se však stává stále známějším nejen na domácí výtvarné scéně, ale i v zahraniční, jako přední představitel lettrismu – výtvarné tvorby, která pracuje s prvky písmového znaku. Experimentuje se skládáním a rozkladem hlásek a slov, čímž ve svém díle uplatňuje zcela novou sémantiku formou slovních hříček a her.

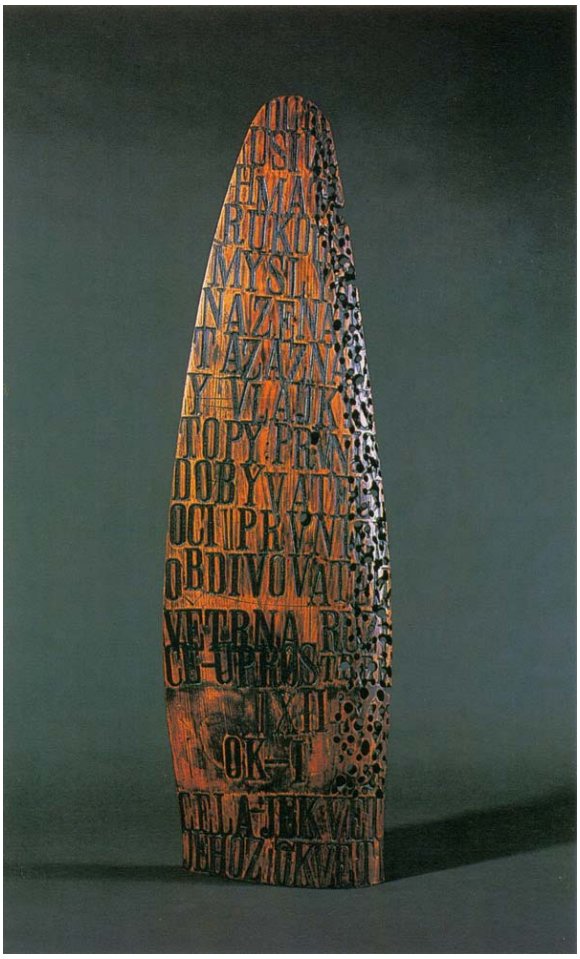

OK 1, 1966

V jeho tvorbě se objevuje typologie písmen různého historického a kulturního původu, od kaligrafických znaků až po nám známou latinku. Motiv písma se tak u něj stává hlavním výtvarným fenoménem, uplatňovaným nejen v grafických listech, ale i v tzv. propalovaných koláží. Při svém výtvarném postupu využívá mosazná razidlová písmena, která pod lisem snadno

vtlačuje do podložky nebo žhaví nad plynovým hořákem a následně vypaluje do papíru či dřeva. V některých propalovaných kolážích používá nejjemnější, lehce vrásněný papír, který navozuje prožitek čistého oduševnění a lyrismu.

Po formální stránce Ovčáček postupem času dospívá k motivu tzv. repetetivních vzorců – kdy ve svých dílech uplatňuje stále stejné znaky, experimentuje však s jejich umístěním v ploše, s barevnými kontrasty a s obsahovým sdělením, které chce touto formou oznámit.

Po roce 1968 se jako jeden z prvních v historii českého výtvarného umění začal věnovat sítotisku. Často v této technice parafrázuje vlastní předešlá díla, komentuje je a dává jim zcela nový, neopotřebovaný rozměr. V grafických cyklech serigrafií zkoumá Ovčáček estetické i významové odlišnosti stejné výchozí struktury, interpretované různými barvami. Serigrafie se stala jeho doménou i na poli pedagogickém – na katedře Pedagogické tvorby Ostravské univerzity pořádá od roku 1997 pravidelné serigrafické workshopy a vytvořil zde fungující a zcela svébytné serigrafické centrum. Eduard Ovčáček již v prvním desetiletí své samostatné tvorby vstoupil do povědomí českého výtvarného umění a postupem let se dostal mezi světově uznávanou špičku ve svém oboru. Do historie umění se zapsal jako širokospektrálně talentovaný výtvarník, který se dokáže projevit na poli nejen grafickém, ale i malířském, sochařském, performančním a instalačním.

Vstup černé, 1981

Křivé kolo, 2004

Marek Sibinský (*1974)

Mgr., Ph.D.,

absolvoval ateliér grafiky v roce 1997.

Marek Sibinský patří mezi první absolventy katedry výtvarné tvorby na Ostravské univerzitě, kde studoval v ateliéru grafiky a od svého absolutoria zde pracuje jako pedagog.

Ve svých pracích spojuje aktuální reflexe současné doby s novějšími tiskovými technologiemi jako sítotisk, digitální tisk a experimentální technika, ve které pracuje s různými formami přetisku a kterou neustále rozvíjí. Jeho práce jsou velmi rozměrného formátu, což ještě zvyšuje náročnost celkového výsledného zvládnutí obrazu. Na jeho obrazech převládá tlumená barevnost, která podporuje jejich monumentalitu.

Jeho cykly *Hlavy*, *Kódy*, *Média* jsou pokusem o fragmentizaci člověka, představovaného detailem hlavy nebo tváře. Podobné motivy zobrazuje Sibinský i ve svých serigrafiích a digitálních grafikách.

Všechny Sibinského práce vycházejí z fotografií, které autor mění samotným procesem reprodukce a vytržením z původního kontextu, posunutým měřítkem, akcentací detailu. Zvolená technika je často již sama o sobě nositelkou významu.

V sérii *Kódy* zachycuje Sibinský jakýsi moment nebo rys, který člověka v kontaktu s druhým zaujme. Mohou to být oči, ústa, silueta. Tyto kódy jsou v obrazech jakoby zakryptovány změnou orientace a četnými lazurami vyzývají diváka k ladění a hledání.

Přes mříž, 2004, serigrafie, 100x70 cm

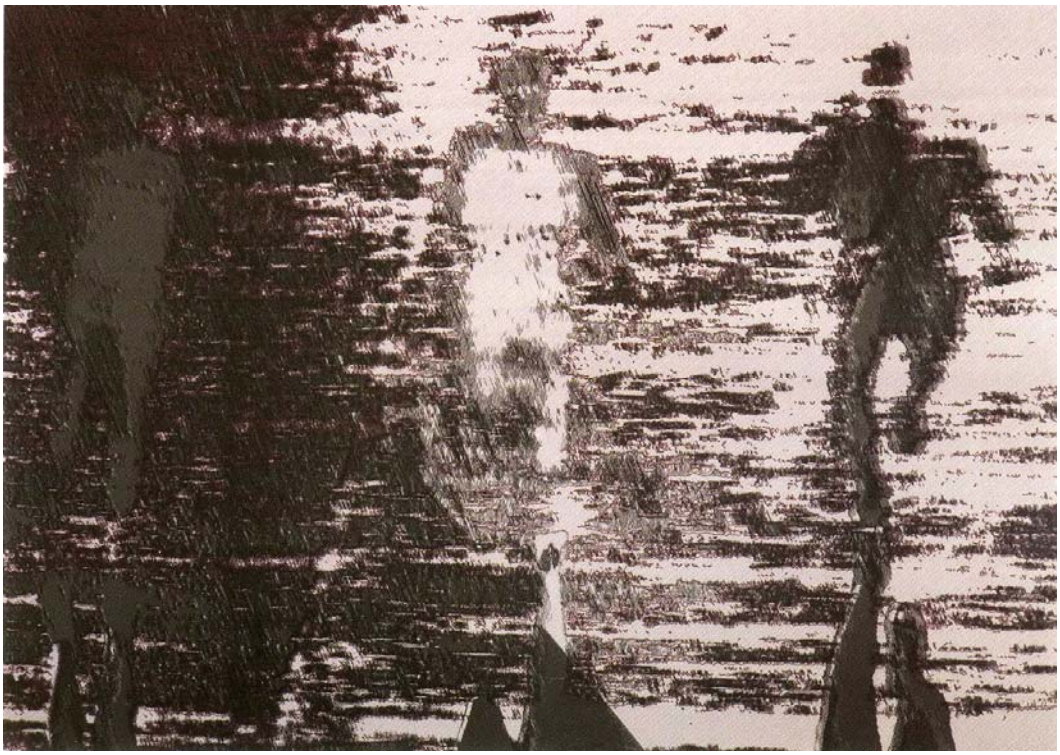

Vítěz II, 2006, serigrafie, 100x70cm

V sérii obrazů *Z obrazovky* používá autor záběry z televizní obrazovky, které pak přetváří rastrováním řídkým sítem a šablonami ze zjednodušených původních tvarů. Útržky televizních filmů se tak osvobozují z kontextu a figurují samostatně.

„Marek Sibinský jako mág přepodstatňuje mediální realitu a rozehrává v sobě i v nás věci nové a překvapivé. A to je myslím posláním dobrého umění.“[4]

[4] Daniel Balabán, 2007.

Pavel Noga (*1969)

Mgr. A.,
absolvoval katedru výtvarné výchovy v roce 1990,
vedoucí ateliéru grafického designu.

Pavel Noga vystudoval Pedagogickou fakultu v Ostravě, obor čeština - výtvarná výchova (1987 – 1990) pak Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, ateliér grafického designu a plakátu prof. Zdeňka Zieglera (1990 – 1996). Zde získal titul Mgr. A. V roce 1993 byl na stáži v Nizozemí – Academie van Beeldende Kunsten v Rotterdamu (ateliér grafického designu pod vedením Armana Meevise a Tona van Braghta). V současné době studuje v doktorském studijním programu v ateliéru grafického designu Stanislava Stankociho na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě.

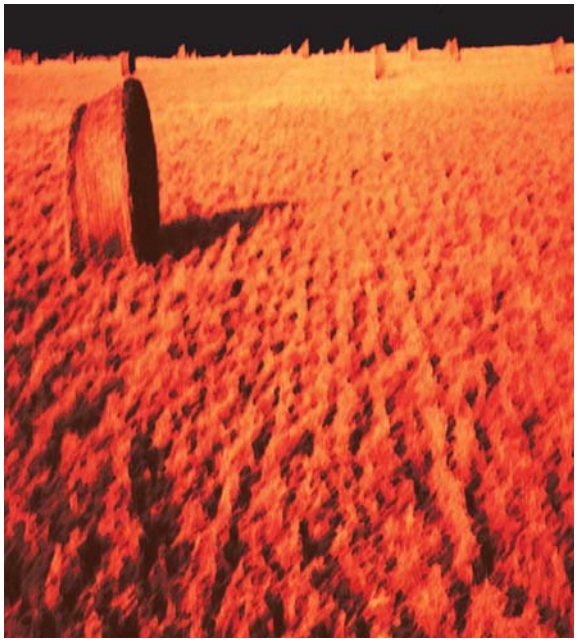

Krajina 2001

Vzpomínky, 2003

Noga se profesně zabývá užitou komerční grafikou, ale věnuje se i volné, převážně grafické tvorbě. Grafický design, písmo a počítačovou grafiku od roku 1998 rovněž učí na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity a také je vedoucím ateliéru grafického designu na Fakultě umění.

Ve své volné tvorbě se věnuje industriálním zákoutím a průmyslové krajině Ostravska.

Motivem jeho prvních grafik byla krajina a Noga je vytvářel ještě klasickými grafickými technikami (cyklus *Krajiny* 2001), postupně v krajině hledá dávno zapomenuté stopy člověka.

Přes cyklus *Vraky a bunkry (*2000) a *Vzpomínky* (2003) se stále silněji přibližuje hloubavějším a romantičtějším motivům, ty v cyklech *Hrušov* a *Genius Loci* postupně vyzrávají k zjednodušovaným a detailním záběrům ocelových konstrukcí připomínajících potopený vrak lodi. Ten je viděný jakoby malým okénkem batyskafu, které obraz deformuje (cyklus *Titanic,* 2006).

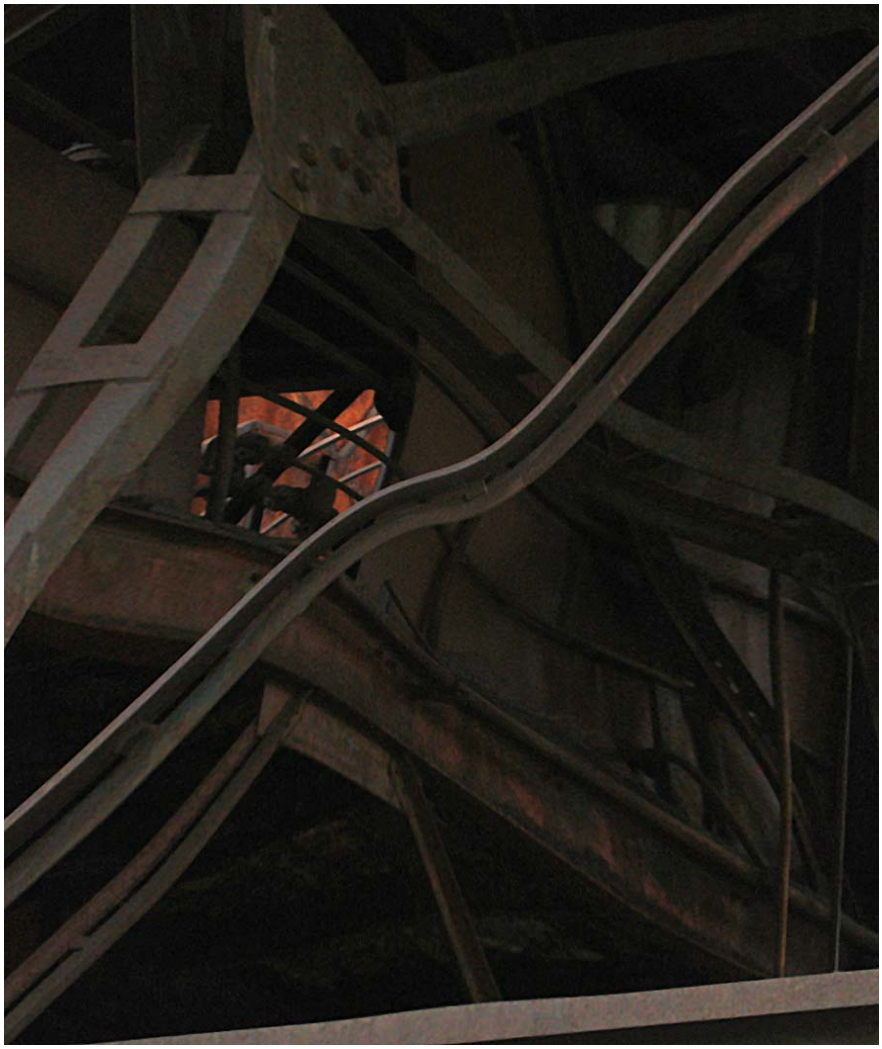

Titanic, 2006

Petra Krupíková (*1982)

Mgr.,
odborná asistentka v ateliéru grafiky,
obor kniha a papír.

Velmi intimní pohled do svého osobního světa nám prostřednictvím svých fotografií a grafik nabízí **Petra Krupíková**. Fotografii používá nejen jako obrazový materiál pro své grafiky, ale i jako vlastní výrazový prostředek, kdy formou autoportrétu sama pózuje coby živá instalace svých grafik, a tím podtrhuje citlivost a osobní vztah ke svým dílům.

Jirka, 2006

Fotografie ve svých grafikách vytvořených většinou formou sítotisku rozrastrovává, ale i jinak jemně deformuje.

Vláďa, 2006

Téma její bakalářské práce byl králíček a autorka pomocí koláže prezentovala svůj vztah k tomuto domácímu zvířátku. Stejně jako v dětské pohádce je tento hrdina v nadživotní velikosti a může jet na loďce nebo být zpěvákem.

Hvězdička, 2006

Na loďce, 2006

Pavel Albert (*1976)

Mgr.,
absolvent ateliéru grafiky v roce 2005,
odborný asistent na ateliéru volné grafiky.

Je absolventem ateliéru grafiky, kdy ještě během studia pracoval v grafické dílně jako tiskař. Nyní pracuje jako odborný asistent v ateliéru grafiky a kresby. Pavel Albert je aktivní i literárně a podílí se na obsahu kulturního magazínu *Protimluv*.

Albert vs. Campbell, digitální tisk, 2002

V projektu *Albert vs. Campbell* fotografoval Albert sám sebe jak ochutnává známou Cambellovu polévku, záměrem bylo grimasami vyvolat v divákovi zvědavost na chuť oné polévky, avšak při samotném ochutnání, tedy při poslední grimase je jeho obličej zcela neutrální, takže divákovi vlastně nakonec nijak nenapoví. Na všech obrazech jde o čisté fotografie bez manipulace.

V dalším projektu *Zprávy a signály* používá jako předlohu pro své linoryty fotografie obrazovky s rozladěným signálem, kde navíc používá více matric, takže se efekt šumu ještě znásobí. Poslední projekt nazvaný *Hlavy* je vytvořeny také jako linoryty, ale tentokrát pouze podle rentgenových snímků.

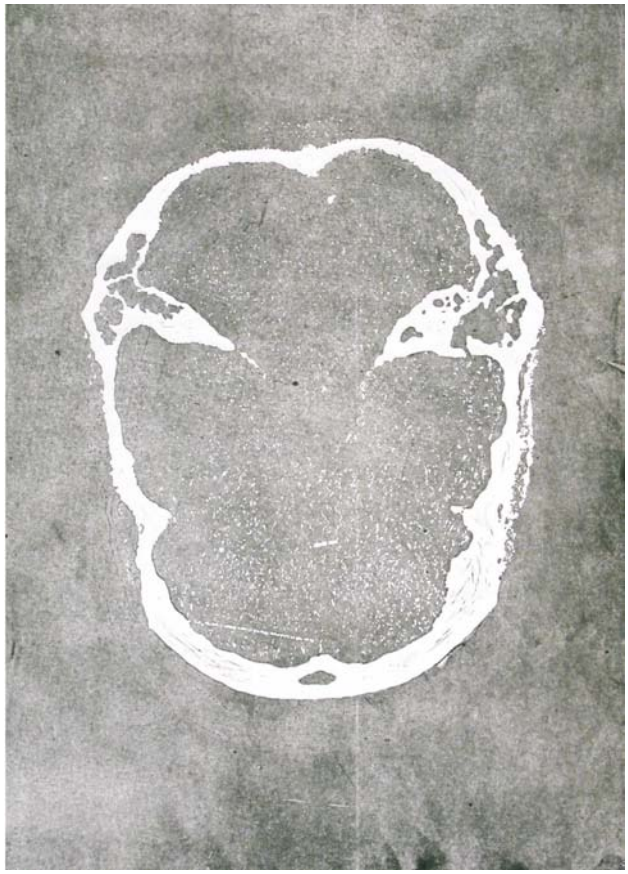

Hlava, 2006

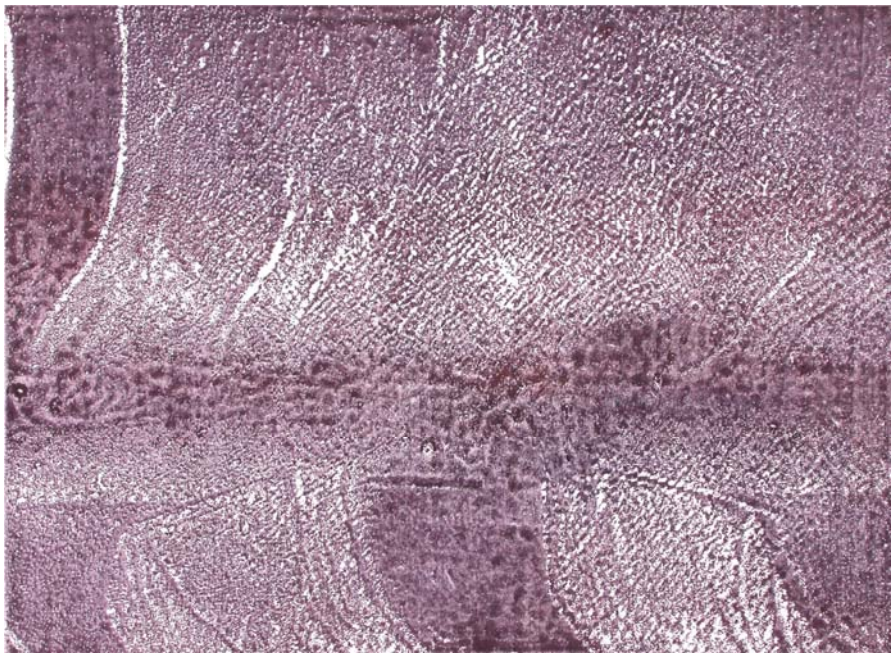

Zprávy a signály, 2005

Studenti atliéru grafiky

Detaily fotografií, ať už vlastních nebo cizích, používá **Lenka Sanitríková**, která z erotických detailů fotografií počítačově skládá symetrické centrální obrazce podobné pohledům do krasohledu – kaleidoskopu, nebo rozkvétající růži.

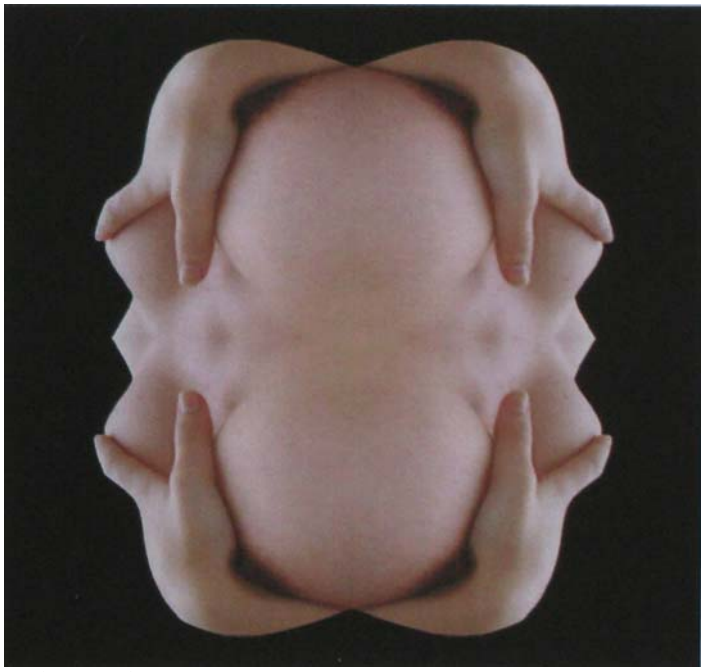

Lenka Sanitríková, série č. 1., 2007

Aneta Růžičková, *Torzo,* 2006

Další studentka je **Aneta Růžičková,** která vytváří na neutrálním pozadí koláže z fotografií naivních zvířátek, jako jsou srnky a barevní ptáčci, a grafických světelných efektů. Pro obě je signifikantní, že používají erotické záběry, nejčastěji torza ženských těl.

Praktické uplatnění dovedností, získaných studiem v ateliéru grafiky může dobře předvést **Petra Strnadová**, která je sice aktivní fotografkou jen vyjímečně a většinou pracuje s fotografiemi jiných, věnuje se však komerční grafice a ve svých produktech (jako jsou výroční zprávy, katalogy, webové prezentace, apod.) nejednou předvedla, jak dobře grafické disciplíny ovládá.

Petra Strnadová, *Hindenburg*, kresba podle koláže fotografií

Velmi působivé jsou i grafické koláže **Jana Košátka**, jenž – fascinován mapou – staví z elektrosoučástek „letecké" snímky imaginárních měst. Tato myšlenka již sice byla několikrát zpracována, avšak věrnost a přesnost Košátkových map je velmi autentická. Košátko je také členem sdružení *Kolektiv,* ve kterém spolu s dalšími studenty velmi úspěšně zajišťuje většinu grafické pubikace soukromých i oficiálních kulturních akcí studentů a univerzity.

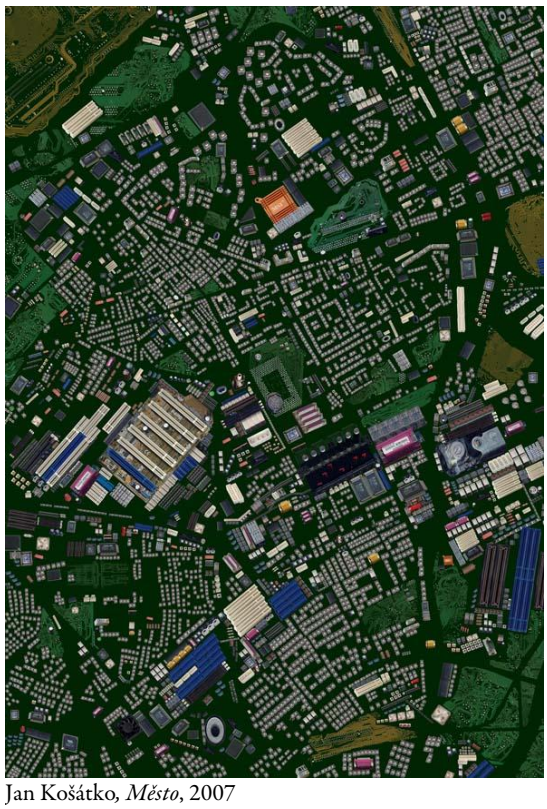

Jan Košátko, *Město*, 2007

Pavla Nekužová (*1974)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 1999.

Je jednou z prvních absolventek katedry výtvarné tvorby, studovala v ateliéru grafiky a během studia byla na stáži v Kanadě, kde vytvářela portréty přátel. V této tvorbě pokračovala dál i po návratu a ve své diplomové práci nazvané *Omezené vztahy bez hranic* představila reflexi okolního světa, především však reflexi vztahů k rodinným příslušníkům. Původní myšlenka měla formálně navozovat pohádkovou alegorii královské rodiny, pozdější práce jsou již jen civilní charakterizací rodiny. Práce byly vytvořeny sítotiskovou technikou, pod tisk byl však předem nanesen barevný podklad. První tisky byly později doplněné o ironizující humorné oblečky.

Tatínek – král, 1999

Dvojčata, 1999

Tereza Smetanová (*1979)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 2003.

Jako jedna z mála studentů založila svou diplomovou práci na fotografiích. Použila noční záběry města a jeho světelných zdrojů jako reklamy a výlohy, které při pohybu fotoaparátem vytvářely světelné trajektorie, popředí navíc někdy dosvěcovala bleskem. V podstatě jde o kresbu světlem, což je proces velmi podobný grafickým technikám. Výstupem byly rozměrné digitální tisky.

Katovice, 2004

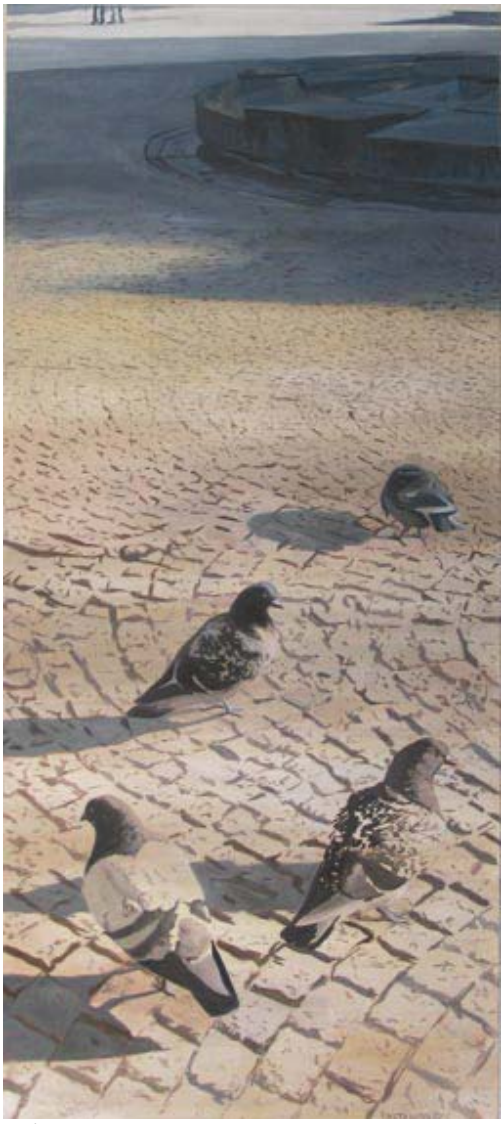

Z deníku samotáře, 2002

Hlavním vyjadřovacím prostředkem Smetanové je však realistická malba a kresba, pro kterou často používá fotoaparát jako skicák, fotografie z dvorků, městské krajiny, romantických městských zákoutí později využívá jako předlohu. Obrázky takto vzniklé jsou svým předlohám velmi věrné.

Tereza Smetanová nyní učí grafiku na Střední umělecké škole v Ostravě.

Chrám zapomnění, 2003

K2, diplomová práce, 2003

Brigita Glasnáková (*1978)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 2005.

Brigita Glasnáková je velmi pečlivou a pracovitou autorkou, kterou nejvíce zajímá portrét. Snaží se o zachycení osobnosti a okamžitých nálad. Velmi dovedně zachází s rastrem, barvami i kompozicí. Nejdříve pracovala s linorytem velkých formátů, během studia si velmi brzy osvojila sítotisk, nyní se opět vrací k linorytu. Glasnáková je velmi ambiciózní autorka, která se velmi aktivně účastní mnoha společných výstav a soutěží, jako Grafika roku, Workshop Serigrafie, Artkontakt. Nyní vyučuje výtvarnou výchovu na Střední uměleckoprůmyslové škole ve Frýdku-Místku.

Peripetie 2, 2000

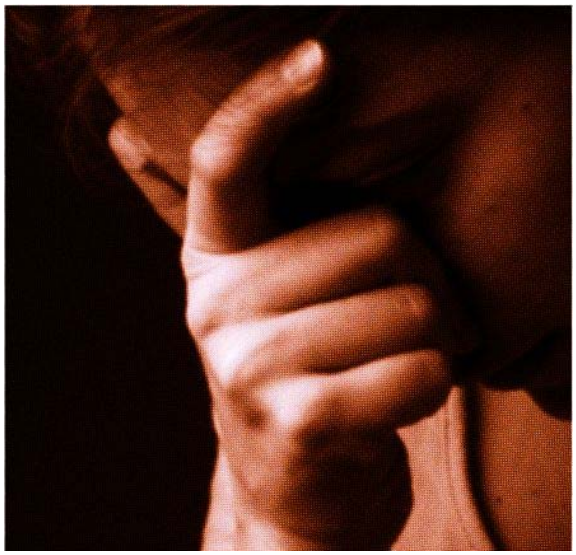

Rozhovor sama se sebou, 2005

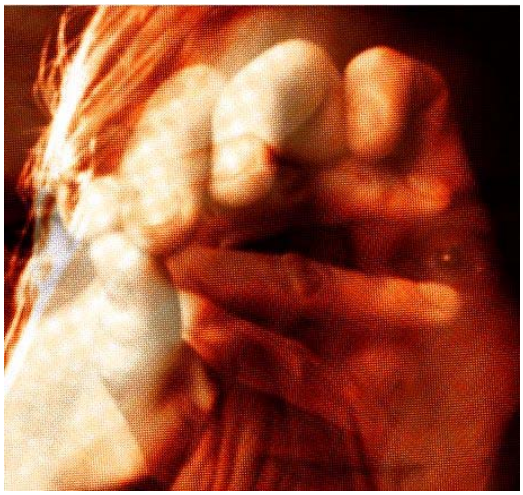

Vcítění 2, 2005

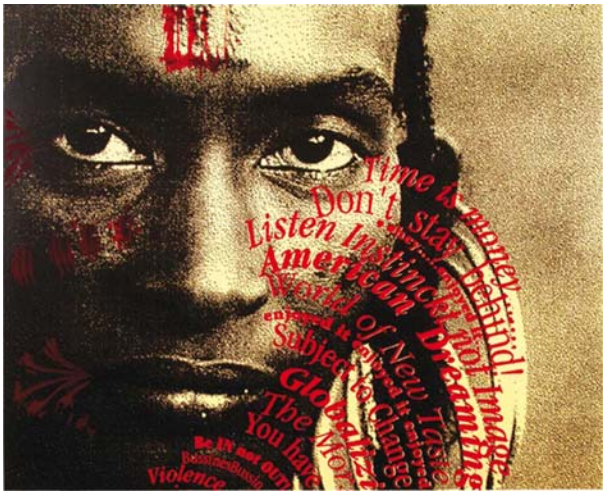

Černoška, 2001

Tereza Urbášková (*1983)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 2007.

Ve své diplomové práci nazvané *Otisky* se Urbášková zaměřila na otisky na svém těle, které byly vytvořeny otlakem jejího prádla. Jde o velmi intimní výpověď, kde Urbášková jako pozorná fotografka velmi esteticky zachycuje detaily spodního prádla spolu s čerstvými otisky na kůži, vzniklými po jeho sundání. Fotografie pak prezentuje v mozaice připomínající odkrytou hru pexeso, ve které divák může kompletovat, které detaily prádla a otisku k sobě patří. Instalace této diplomové práce byla provedena pomocí velké ocelové rámové konstrukce, ve které

Otisky, 2007

byly jednotlivé fotografie umístěny na deskách otočných kolem vlastní osy tak, aby si divák mohl opravdu zkoušet otáčet jednotlivými obrázky jako při hře pexeso a hledat, který kousek prádla zanechal který otisk.

V dalším projektu Tereza Urbášková vypráví trošku ironicky příběh nešťastné lásky, ve kterém na fotografiích zachycuje sama sebe v jednotlivých symbolických situacích, od prvního zamilování, přes naplnění touhy, až po zklamání, opíjení se a chuť zabíjet. Cyklus je zakončený fotografií nohou svůdce, který šlape na květinu – ničí lásku. Vzory na pozadí jsou dodělané v počítači, vytištěné na plátno a napnuté na rámy jako klasický obraz.

L.O.V.E., 2007

Veronika Ulmanová (*1979)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 2005.

Ulmanová je velmi zdatná grafička, která svou zručnost dokázala uplatnit již během svého studia, kdy pracovala v komerčním grafickém studiu. V rámci své diplomové práce vytvořila hned tři cykly: *Samotná*, *Setkání* a *Dvojice,* ve kterých se s použitím archivních fotografií vrací do svých dětských let.

V projektu *Setkání* tyto archivní fotografie pracně retušuje, vyřezává, tónuje, kvůli odstranění nedokonalostí jim přidáva i rastr a nakonec takto připravené „vzpomínky" doplňuje prvkem dneška – vytváří koláž se svou fotografií, se snahou o co nejlepší zakomponování do původní situace, tak, aby měl divák pocit, že je na fotografii se svou mladší sestrou.

Dvojice, 2005

Setkání, 2005

V druhém projektu *Samotná* vytváří dvojrozměrné objekty, kde pomocí optického triku můžeme vidět buď současnou dospělou autorku, nebo původní záběr z dětství. V třetím projektu *Dvojice* se autorka opět snaží vrátit do dětských let a v instalaci podobné pexesu vytváří obličejové grimasy, přesně jako na detailech z dětství.

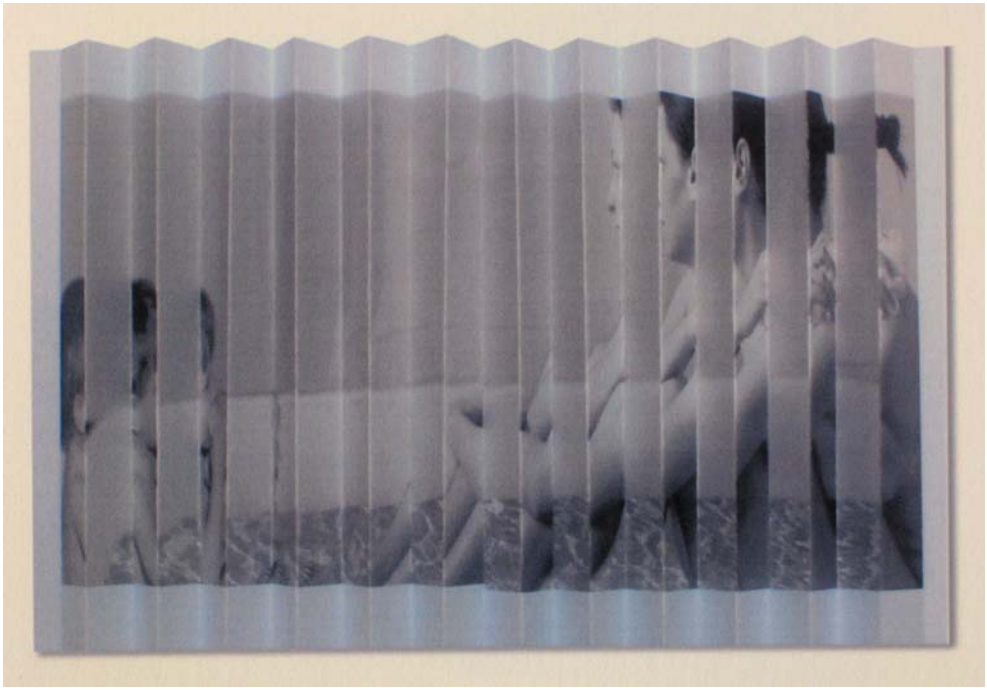

Samotná, 2005

Libor Novotný (*1979)

Mgr.,
absolvent ateliéru grafiky v roce 2007,
nyní je asistentem na ateliéru kresby.

Škála vyjadřovacích prostředků Libora Novotného je velice široká, dokáže své kritické názory a pokrokové myšlenky zpracovat ať už většinou grafických metod, tak i různými objekty a kresbami. V jeho tvorbě je vždy zajímavá i samotná konceptuální myšlenka, zpravidla s výstižným a provokativním obsahem vztaženým k místu samotné instalace objektu.

Počítačová simulace *Budka, 2007*.

Nebojí se provokovat fanoušky Baníku provokativním nápisem se jménem konkurenčního klubu „Sparta“ přímo na jejich stadiónu nebo nápisem „probuď se“, umístěným přímo před „spící“ institucí Domu umění v Ostravě – oboje v rámci projektu „falešných větví“. Tyto větve s textem jsou velmi nenápadné a často čekají na své objevení divákem.

Instalace *Probuďte se,* z projektu *Střety,* 2007.

V dalším projektu používá Novotný fragmenty přírodnin, které instaluje do města, simuluje prorůstání lamp veřejného osvětlení, domovních zdí, telefonních automatů apod. Snaží se o kontaminaci městského zařízení přírodním živlem, kterému navíc ještě poskytne jasně srozumitelné výrazové prostředky v podobě hesel. Cíl tohoto snažení není úplně

nereálný, neboť pokud bychom přírodě nebránili, tak by pravděpodobně nějakým podobným způsobem některými stavbami a objekty nakonec prorostla tak, až by je úplně vstřebala.

Libor Novotný dokáže díky svým znalostem grafických programů používat fotografie jak pro své koláže zamýšlených projektů, tak jako dokumentární záznam jejich instalací.

Instalace *Bilboard,* projekt *Střety,* 2007

Instalace choroše jako hodiny, projekt *Střety,* 2007

Bohuslav Špaček (*1980)

Mgr.,

absolvent ateliéru grafiky v roce 2005.

Pro své grafiky a obrazy používá Bohuslav Špaček fotografické detaily nejčastěji industriálních objektů, ať už jde o budovy, komíny, nádrže, nebo jen paprsky světla těmito objekty prosvítající. Ve své diplomové práci nazvané *Fragment* dokázal spojit obrazové i zvukové záznamy z industriálního prostředí do jednoho kompaktního celku. Fotograficky zachytil vedení trolejových i jiných elektrických vedení, které jsou nedílnou součástí dnešní krajiny a které většinou přehlížíme. Přitom se často jedná o velmi estetické objekty zajímavých tvarů, jak nám Bohuslav Špaček ve své práci hravě dokazuje. Detaily křižovatek vedení, paralelních linií apod. jsou jednoduše zachyceny proti obloze, pak digitalizovány, zvětšeny a poté sítotiskem přeneseny na plátno.

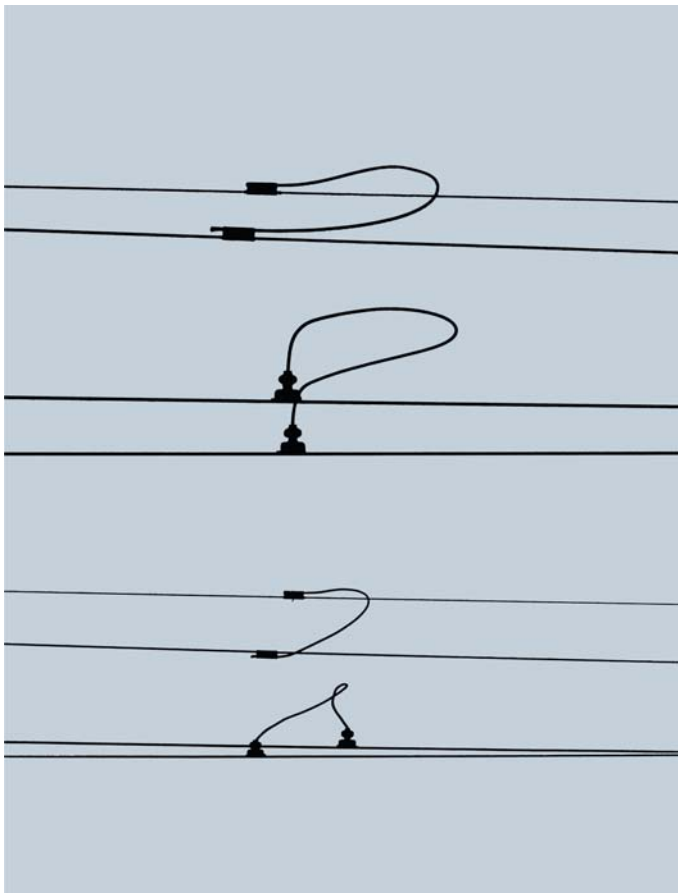

Fragment 7 – serigrafie na plátně, 2005

Ve svých pracích používá svůj fotoaparát hlavně pro přenos fragmentu krajiny manipulované pouze ohniskem objektivu a vhodným výřezem ze skutečnosti (barva pozadí je průměrnou převažující barvou reálu, oproštěnou od mraků a detailů). Stejné záběry použil i pro zpracování tepelným přenosem (termotransfér) na plech a vyleptání do skla, přičemž v prvním případě došlo vlivem nedokonalosti přenosu k jakoby rozechvění jednotlivých drátů. Vyleptáním do skla vznikl obraz z matných a průhledných ploch, který však není sám o sobě tak zásadní jako stín, který tyto objekty vrhají.

Krajina 4 – serigrafie, olej na plátně, 2003

Vzniklé obrazy jsou fragmentální výpovědí o reálné krajině a také výzvou k pozornosti každého diváka, aby zvedl hlavu a nebál se hledat estetiku a souvislosti i na místech a ve věcech ryze technických a účelových.

Petr Kincl (*1983)

Mgr.,

absolvent ateliéru grafiky v roce 2008.

Petr Kincl velmi pracuje s fotografií velmi podobně jako **Bohuslav Špaček**, neboť podobně jako on použil podobný obrazový záznam krajiny viděný z okna jedoucího vlaku, z obrazů selektivně odstranil všechny nepodstatné prvky a také použil jen jednu barvu. Kincl však vychází z odlišného konceptu, snaží se zachytit pohyb, vtěsnat jej do jednoho obrazového okénka. Cyklus se jmenuje *Brno – Ostrava a zpět* a Kincl v něm vychází ze sekvenčních snímků, které digitalizuje a transformuje do vektorových obrazů, které nakonec všechny tvoří ucelený příběh sérií serigrafií vytištěných na plátně. Celá série má časovou osu, je to příběh ohraničený začátkem a koncem, který se však nijak nevyvíjí.

Petr Kincl používá fotografii většinou pouze jako předlohu sloužící pro překreslení do digitální podoby a k částečné vektorizaci.

Brno – Ostrava a zpět, video, 2007

Brno – Ostrava a zpět, serigrafie, 2007

Druhý cyklus *Proudy,* skládající se ze tří částí: *Řeky*, *Dálnice* a *Krevní oběh,* je inspirován leteckými snímky a záběry ze satelitního systému Google Earth. Kincl z nich selektuje jednotlivé kompozice určitých struktur (dálnice, řeky), které posléze pouze překresluje do vektoru a očišťuje od okolí. Stejný postup používá i u projektu *Krevní oběh*, ale jako předloha mu posloužily rentgenové snímky.

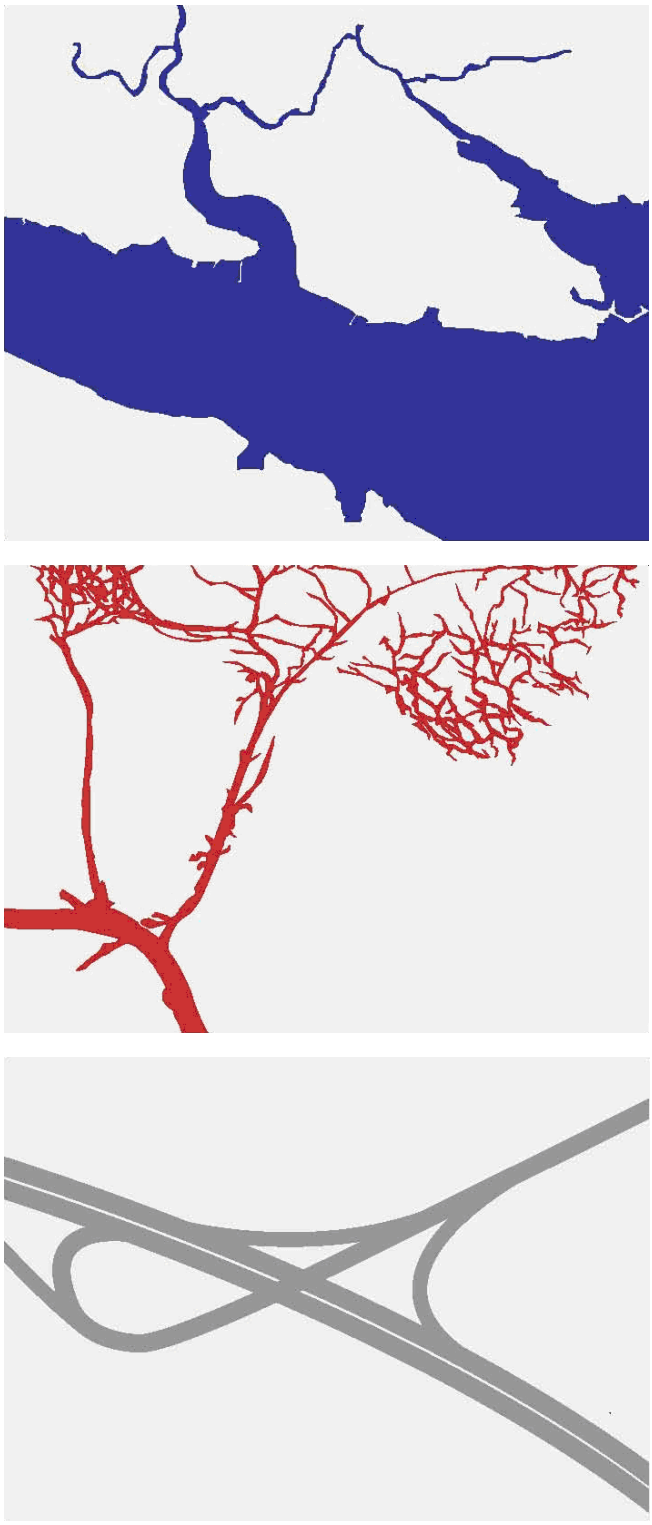

Proudy – řeky, Proudy – krevní oběh, Proudy – dálnice, 2006

Petra Coufalíková (*1982)

Mgr.,

absolventka ateliéru grafiky v roce 2008.

Diplomová práce Petry Coufalíkové *Edla Style Challenge* by mohla mít podtitul *Cestovní deník*. V sedmi grafikách a patnáctiminutovém videosnímku zachycuje některé úseky či události z cesty po severozápadní Africe (Maroko, Mauretánie, Senegal, Gambie), kterou podnikla s několika přáteli na jaře roku 2007. Autorka se snažila Afriku ukazovat jinak než v její bídě. Chtěla naopak ukázat radost z poznávání nových míst a lidí, onu jinakost, které se ovšem nemusíme bát, ale spíše se jí můžeme inspirovat.

V jejích pracích je jasně identifikovatelná a obecně vžitá asociace týkající se afrického kontinentu (i jeho umění) a tou je výrazná barevnost, exotická ornamentálnost a zdobnost. Výsledný cyklus je snahou o symbiózu dokumentace jednotlivých částí cesty a afrických inspirací. Použité „dekory" nejsou samoúčelné, ale plní úlohu symbolů, které nesou další informace a odkazy k možným významům a zároveň se snaží o podtržení základní kompozice.

Berber taxi – Old School x New School, 2008

Ateliér intermediálních forem a ateliér nových médií

Intermediální umění je chápáno jako umění vycházející ze spojení médií. Médium zde není vnímáno jen jako umělecká forma na bázi konceptuálního umění, ale jako výsledek smyslového vnímání a počínání (zrak, sluch, hmat, čich, myšlenka). Zásadní je pro intermediální umění i práce s prostorem, ve kterém se využívá kombinace různých forem: instalace, objekt, text, video, fotografie, projekce, počítač, performance.
Fotografie byla před nástupem digitálních videotechnologií v obou intermediálních ateliérech jedním z hlavních vyjadřovacích prostředků, ale i přesto je a jistě stále bude prezentace pomocí statického obrazu stále hojně využívána. Moderní technologie jsou nákladné, katedra není velká, má jen několik studentů, proto nedisponuje nijak velkými prostředky na své vybavení. Nicméně podle zažitého pravidla, že „omezení podporují nápaditost", se i zde rodí velmi dobrá díla.
S technologickým vývojem v oblasti umělecké tvorby dochází v roce 2003 logicky k rozdělení na dvě části: **ateliér intermediálních forem –** čili **„klasický" koncept**, a **ateliér – nová média**, kde se dnes vyučuje hlavně počítačové zpracování digitálního obrazu a zvuku, interaktivní umění, počítačová animace a projekce. Důraz je kladen hlavně na komunikaci, tedy diskuzi během celého období od původního nápadu (zadání) ke konečné realizaci díla.
Na tyto ateliéry se většinou hlásí studenti, kteří se zajímají o nejmodernější trendy v umění a multimediální technologie. Video-art, multimediální prezentace a instalace a jejich čerstvě vnímaný průnik do našeho okolního života nepochybně potřebuje více než základní zkušenosti a technologické dovednosti. Velmi dobrým krokem se ukázalo i zařazení přípravy na management umění, podporující možnost uplatnění se jak v komerční státní, tak i soukromé sféře. I když je podporována samostatnost studentů, vznikla na intermediálním ateliéru řada uměleckých seskupení (RECORD, I love 69 popgejů apod.).
Vedoucím ateliéru intermediálního umění je **Petr Lysáček** a vedoucím ateliéru nová média je **Jiří Surůvka**. Asistenty jsou **Martin Egert** a **Denisa Fialová**, přičemž oba jsou absolventy této katedry.
Dosud je pod touto katedrou i ateliér **animované tvorby** a **kabinet fotografie**. Tato situace je však pouze dočasná, pro obě oddělení se připravuje status samostatné katedry.

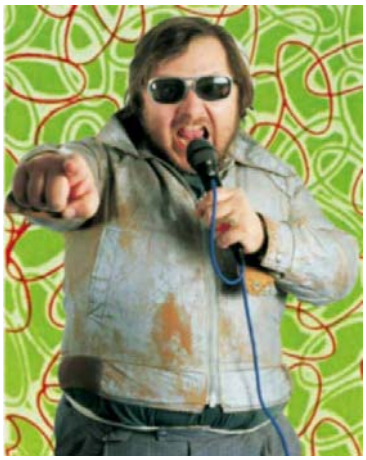

Jiří Surůvka (*1961)

Doc. Mgr.,

v roce 1990 absolvoval obor učitel výtvarné výchovy na Ostravské univerzitě v Ostravě, vedoucí ateliéru nová média.

Žije a pracuje v Ostravě. Vystudoval na Ostravské univerzitě Filozofickou fakultu, obor čeština a výtvarná výchova, po několika zaměstnáních se stal umělcem na volné noze, učitelem na ostravské Střední umělecko-průmyslové škole, externím pedagogem na katedře výtvarné tvorby a nakonec od roku 2004 vedoucím ateliéru nových médií na současné Fakultě umění. Své studium výtvarné výchovy zakončil svéráznou instalací nazvanou *Mucholapky*. Do prostoru zavěsil gumové pásy důlních dopravníků s částmi osobního vybavení horníků a vytvořil tak dojem obřích mucholapek, které na sebe nachytávají horníky a vtahují je do dolů.

Mucholapky, 1992

Jiří Surůvka je neúnavným performerem, veselým, nebojácným hrdinou černé Ostravy známým nejen u nás, ale i v cizině. Již od svých mladých let přesvědčoval své okolí o svém komediálním talentu, ovládání citlivé sebeironie a nadsázky. V roce 1984 založil s přáteli hudební skupinu s prvky performance a kabaretu nazvanou *Vzhůru do dolů*, ve které byl autorem některých písní a scénických prezentací, v letech 1985–1989 vytvářel

Čtyři jezdci apokalypsy, Malamut 1995

Plavecké závody, Malamut 1994

Duel, spolu s Monikou Adamcovou, výstava *Obývací nepokoje*, Galerie Fiducia, Ostrava, 1996

spolu se svým bratrancem Petrem Lysáčkem různé performance na vernisážích a rockových festivalech. V roce 1988 založil s přáteli výtvarnou skupinu *Přirození*, ve které se příležitostně účastnil různých performancí a kabaretních představení. V roce 1992 založili spolu s Petrem Lysáčkem seskupení *Předkapela Lozinski*, v rámci které se věnují performance systematičtěji. Je spoluzakladatelem každoročního festivalu *Malamut performance meeting* v Ostravě (′94, ′95, ′96, ′97). V roce 1998 založil s přáteli kabaret pod názvem *Návrat mistrů zábavy*. Vedle improvizovaných představení provádí pravidelně své performance, vlastně jakýsi dada-body-art, přímo na veřejných místech, v městském prostoru, na ulicích a v obchodních domech. Vyhání uměnichtivou společnost z galerií a uměleckých ghett na ulici a do kabaretu, kde vedle sebe zpívá žákyně konzervatoře, Batman a Adolf Hitler.

Surůvkova malířská a grafická tvorba vychází z konfrontací historických souvislostí a osobností, pouští se do ironické polemiky se svou dobou a s její cynickou podstatou, své postavy většinou sám s nadsázkou ztvárňuje. Surůvka tady dokáže dvěma třemi obrazy objasnit pravý stav věcí. Jeho obrazový repertoár přitom ironicky parafrázuje všechny představitele moci – agresivního militarismu, politiky, státu, národa, umění, pop kultury, sexu. Surůvka je moralista, který v sebeironizující póze zdánlivě přijímá situaci a vytáčí

společnost tím, že navodí možnost dvojího hodnocení. Zpochybní mocenský princip a duchapřítomně přežívá se svým smíchem.

V českém prostředí dnes Surůvka představuje posun společenské funkce umění a umělce proti kultuře 60.–70. let i proti postmoderní vlně 80. let. Posun, který je vyvolán jistou nevolností z kultury a politiky. I z hlediska estetiky centra je proto Surůvka vnímán (i s jeho lokální scénou) jako morální alternativa a jako pozitivní negace.

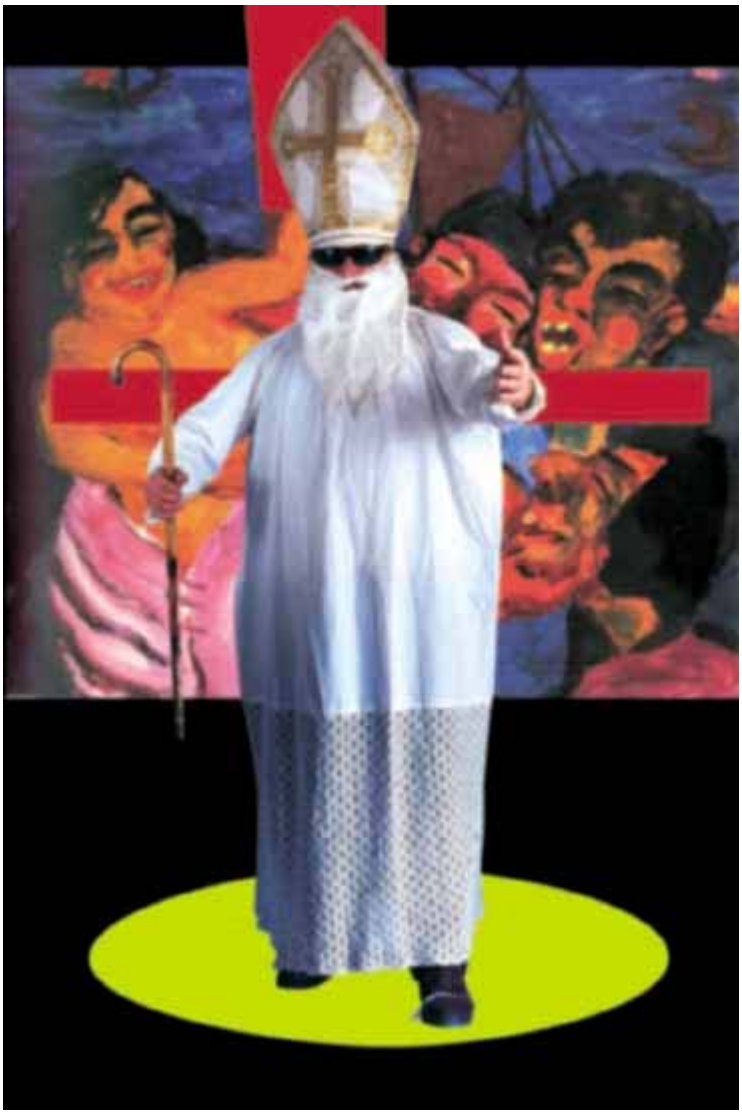

ZZ Pop, 1998

Petr Lysáček (*1961)

Doc. Mgr.,

vedoucí ateliéru intermediálních forem

Petr Lysáček patří mezi významné české umělce, pracuje s instalací, fotografií, malbou, performuje s videem. S Jiřím Surůvkou a dalšími umělci organizoval festival akčního umění Malamut, který se stal nejdůležitější přehlídkou tohoto typu umění na české výtvarné scéně (1994–1998). Výrazně na sebe upozornil již v době studií, kdy vystavoval se skupinou *Pondělí* (1989–1993) na Akademii výtvarných umění v Praze. Tvorba skupiny měla některé společné prvky, mimo jiné dosti důležitou součástí byl smysl pro odstup, ironii, humor apod. To z většiny pozdějších děl členů skupiny vymizelo (Milena Dopitová, Pavel Humhal, Michal Nesázal). Dílo Petra Lysáčka si naopak tento charakter udrželo a později ovlivnilo (společně s Jiřím Surůvkou) i celou ostravskou výtvarnou scénu, ve které se umělec pohybuje.

V pozdějších dílech se Petr Lysáček věnuje více sociálním odkazům. Tyto seriály, jako např. *Heavy metal fun*, jsou příběhem ztracenců v ostravském prostředí. Lysáček si zlehka pohrává s přivlastněnou estetikou fanouška heavy metalu a vystavuje jej zdrcující kritice existencionálního marasmu.[5] Divák si není jistý, zda jde o záznam performance, dokument nebo jednoznačně inscenované záběry. Ironicky

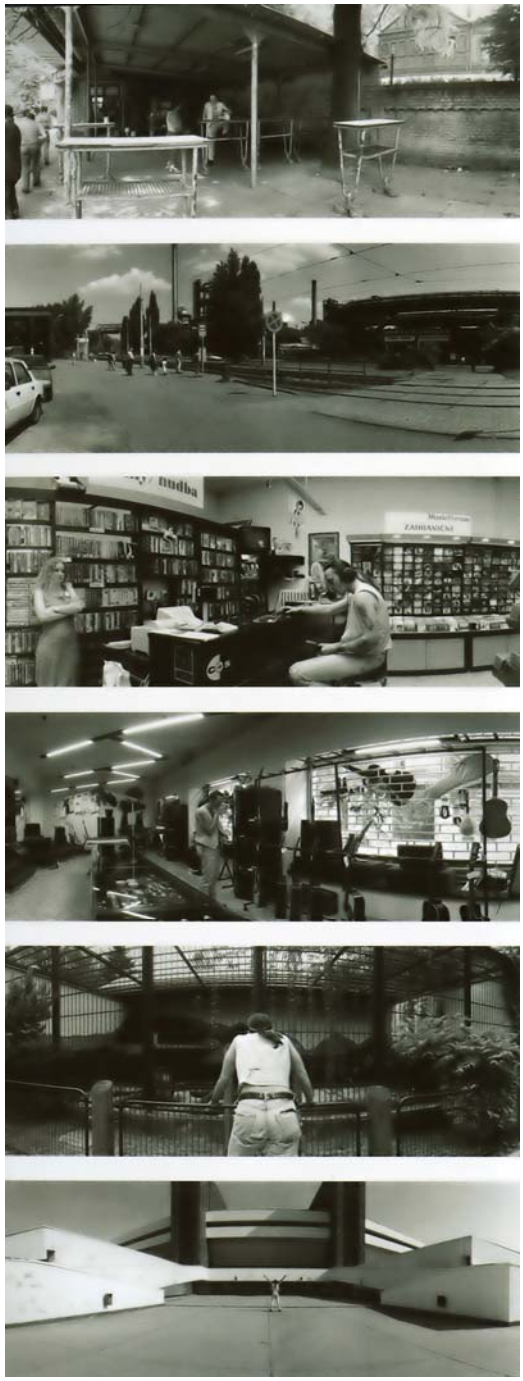

Heavy metal fun, 1998

[5] František Kowolowski, katalog *Petr Lysáček fotograf*, 2007.

přitom vyznívá konfrontace fanouška tvrdé muziky s architektonickými zajímavostmi Ostravy. Včlenil tak tyto sociální pohledy do rozšířeného rejstříku chápání prostoru. Tyto záběry se staly novými objekty, novými instalacemi. Fotografie z performance pořídil Martin Popelář.

Petr Lysáček je od roku 1994 vedoucí ateliéru intermediálních forem na katedře výtvarné tvorby Ostravské univerzity.

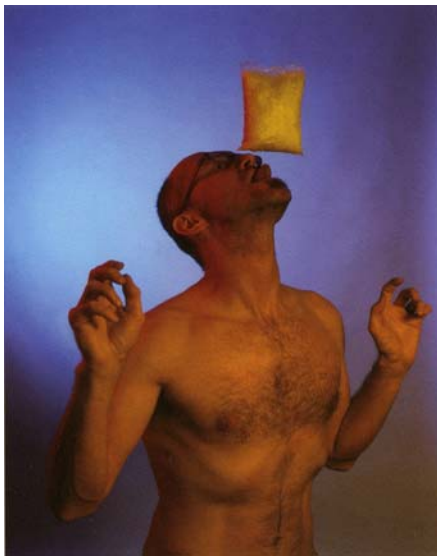

Petr Lysáček, *Suck the Sack*, 2002

„Petr Lysáček si ve své fotografické tvorbě nepřipouští žádné zábrany, jeho styl je plně podřízen zaznamenání myšlenky a konceptu. Sdělení vyjadřuje buď absurdností momentu vyprávění, nebo inscenace. Fotografická forma se nikdy nestane dogmatem zobrazovaného. Není to jenom hra na nespoutanost sdělení, či přímo jeho znejistění, ale také jeho snaha ukotvit zobrazovanou realitu do konkrétní pointy.“[6]

Petr Lysáček, *Chrome,* 2007

[6] František Kowolowski, katalog k vystavě *Petr Lysáček fotograf*, 2007.

Denisa Fialová (*1978)

Mgr.,BcA.,

Absolvovala ateliér malba I (BcA., 2003),

ateliér nová média (Mgr., 2005),

asistentka ateliéru nová média (u Jiřího Surůvky).

"Denisa dělala malbu v ateliéru Daniela Balabána a nová média se učila za pochodu u mne, je pracovitá, nadaná, zmákla to rychle, je tady vidět velký rozptyl. Účinkuje také v našem kabaretu, dělal jsem s ní několik performancí. V Curychu jsem byl kouzelník, ona moje asistentka,"[7]

Ostravský stánek v Cannes, akryl na plátně, 2005

Fotografii využívá jednak jako předlohu pro své malby, jednak jako materiál pro své grafické koláže. Ve své diplomové práci nazvané *Otisky* zpracovala motiv lidských těl otisknutých ve sněhu. Obrazy jsou oproti původnímu bílému sněhu barevné, Fialová se snaží jen z motivu vycházet a výsledky nejsou vždy figurativní, ale často spíše mystické.

[7] Jiří Surůvka, posudek diplomové práce, 2006.

Dnes dává přednost spíše videu a grafice, ale opět založené na fotografii. Na svém kontě má už řadu výstav jak skupinových, tak individuálních.

Otisk IV., akryl na plátně, 2003

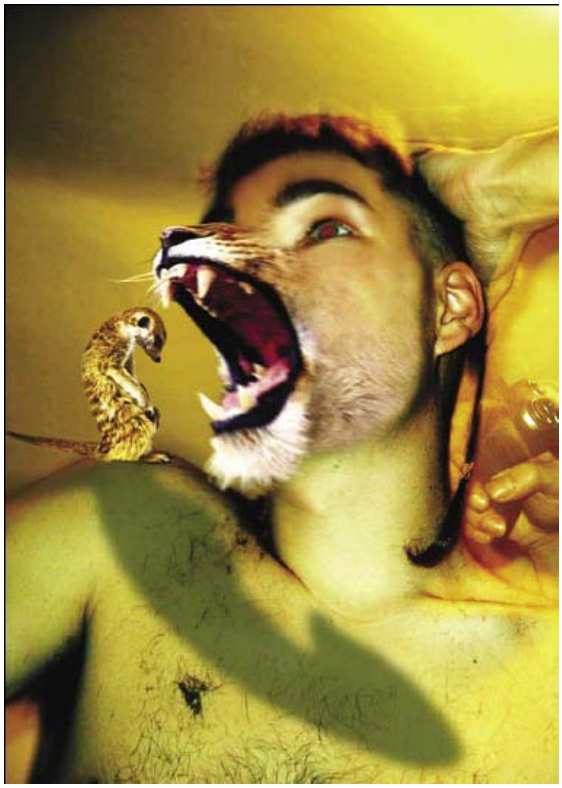

Půdorys, digitální tisk, 2007

Nedělní odpoledne, akryl na plátně, 2007

Studenti ateliéru intermediálních forem a ateliéru nových médií

Koncept kombinující street art a instalaci předvedla ve své diplomové práci **Eliška Žáková**, která velmi nápaditě využila nákupní tašky a instalovala je coby hejno firemních medůz. Jejím dlouhodobým projektem byly sprejem namalované postavy v životní velikosti na různých tajemných místech v ulicích Ostravy, jako např. londýnský policista v podchodu, babička s nákupním vozíkem na skladové rampě apod., postavy jsou ponechány na zdech svému osudu a autorka jen z povzdálí pozoruje jejich asimilaci s městem.

Eliška Žáková, *Medůzy*, 2008

Petra Čiklová, záznam performance, 2000

Petra Čiklová je jednou z prvních absolventek tohoto ateliéru a v rámci své diplomové práce předvedla performanci založenou na kombinaci dvou různých sportů, golfu a basketbalu, akce byla zachycena na video. Čiklová byla velmi aktivní a během studia se angažovala v různých kulturních aktivitách, byla např. jednou z organizátorek festivalu *Turniket*. Na tomto festivalu měla i svou vlastní performanci, ve které ukázala začarovaný kruh anorexie. Její performance se stala metaforou vlastní zkušenosti. Oblečená v elastickou kombinézu si pomalu sádlem vycpávala patřičné partie těla. Pečlivě tvarovala břicho, stehna, prsa a zadek, až její neforemně tlustá postava doslova přetékala sádlem. Prohlížejíce se v zrcadle propíchla v kombinéze otvor, takže z něho mohla sádlo vytlačit.

Adéla Kuchařová (*1977)

Mgr.,

absolventka ateliéru intermediálních forem v roce 2005.

Adéla Kuchařová začala studovat v ateliéru intermediálních forem již jako absolventka univerzity v Olomouci a tato vyzrálost se projevila v její pečlivosti a dokonalém zpracování myšlenky. Pochází z Brušperku a již během studií na Ostravské univerzitě se věnovala pedagogické činnosti na místní Lidové škole umění. Zúčastnila se mnoha skupinových výstav a workshopů, na kterých cílevědomě a s předstihem zpracovávala své téma diplomové práce, ve které zpracovala dva projekty. První byl věnován zadním stranám cedulí a značek a druhý detailům svého rodného domu. Výtvarné schopnosti uměleckého projevu Adély Kuchařové jsou velmi profesionální a vždy i s instalací propracované do posledního detailu. Nebojí se jakéhokoli experimentu.

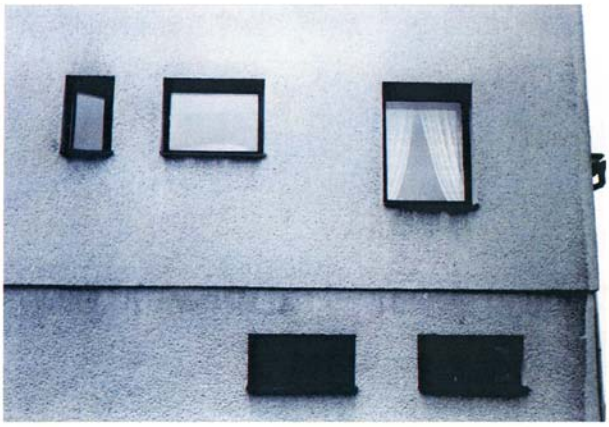

původní fotografie zachycující detail rodného domu

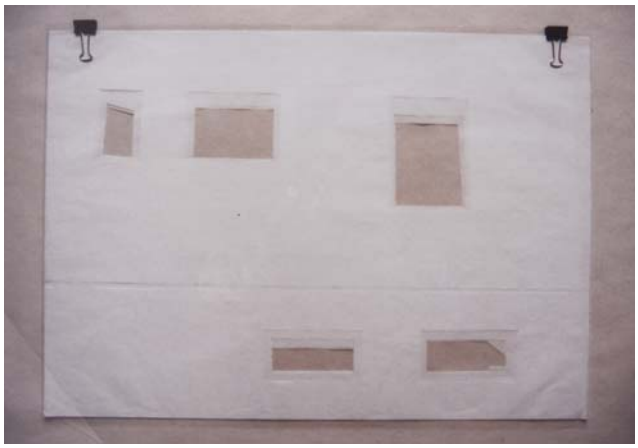

prostorová instalace z fólie

objekt z nerez oceli

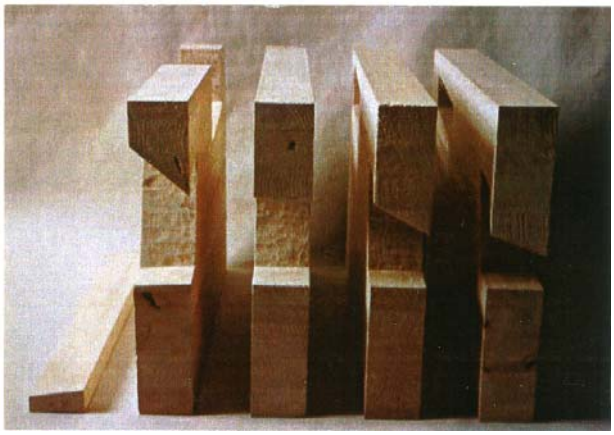

objekt ze dřeva (vše 2005)

Téma cedulí nafotografovaných zezadu, tedy ze strany divákovi většinou skryté, ale přesto často stejně zajímavé, začala Adéla Kuchařová se svým fotoaparátem vyhledávat všude, kde se během svého studia ocitla. Ve fotografickém přístupu k objektům svého zájmu se Adéla Kuchařová snaží o maximální dokumentárnost, jsou pro ni důležité sebemenší detaily, barevná věrnost a stopy lidské činnosti. Tyto fotografie pak Kuchařové sloužily jako podklad pro další ztvárnění těchto objektů, kdy vytváří přesné kopie cedulí buď z různých odpadních plechů, ze dřeva, realisticky je podle šablon stříká airbrushem a vytváří tak kopie záběrů v životní velikosti.

Značky, fotografie a malba, 2004

Druhý projekt v diplomové práci je také založen na fotografii, tentokrát jde o detail jejího rodného domu. Tento detail využila Adéla Kuchařová pro mnoho sochařských objektů, které ať už z betonu, dřeva, nerezu nebo igelitových fólií, opět zpracovává s maximální přesností.

Zuzana Sedláková (*1980)

Mgr.,
absolventka ateliéru intermediálních forem v roce 2003.

Zuzana Sedláková byla velmi nadanou a pracovitou studentkou, která si ateliér intermediálních forem zvolila zcela záměrně, protože potřebovala svobodu při volbě prostředků a formy pro své vyjádření. Zajímala se také o tvorbu Petra Lysáčka a celého intermediálního ateliéru.

Ze začátku pracovala s drobnými instalacemi většinou z nalezených věcí a učila se využívat prostor a uvědomovat si tvar, hmotu a příběh. Používala ale i sofistikovaný materiál, jako je sklo, které používá dodnes. Postupně se během studia začala více zajímat o prostor a možnosti počítačové animace. Nejdříve využívala jenom naprosto jednoduché pohyby v monochromních prostorech, protože technická omezení nedovolila autorce větší rozlet. Tuto jednoduchost a čistotu formy si nakonec autorka velmi olíbila, neboť umožňuje přesněji formulovat její myšlenky.

Formálně jde o abstraktní animace, pohrávající si se zákonitostmi lidského vnímání barev a pohybu. V diplomové práci předložila počítačovou animaci vytvořenou samostatným upravováním každého políčka z původní fotografie.

4 snímky z animace, 2003

Ivana Obstová (*1981)

Bc.,

absolventka ateliéru intermediálních forem v roce 2006.

Ve své diplomové práci obrazově zpracovává téma *Femme fatale* – osudových žen, celkem sedm ikon z mytologie, dějin i současnosti. Na fotografiích figuruje sama autorka jako Eva, Marie – Madona, Venuše, Salome, Johanka z Arku, Mona Lisa nebo Merilyn Monroe. Postavy jsou zobrazeny ikonograficky, s lehkou ironií, emociálním i erotickým nábojem a navíc v současném prostředí. Fotografie byly nejdříve digitálně odbarveny, posléze ručně kolorovány a stínovány, čímž autorka získala účinný nástroj k přiblížení svého díla známým předlohám a zdůraznění ženskosti a feminismu.

Ivana Obstová hodně cestuje, nyní pracuje jako volná fotografka a grafička.

Merilyn Monroe, Mona Lisa, projekt *Femme fatale* 2006

Vlasta Casadiová Pavlíková (*1975)

Mgr., BcA.,

absolventka ateliéru nová média v roce 2008.

Vlasta Casadiová Pavlíková začala studovat rovnou magisterském programu v ateliéru intermediálních forem již jako absolventka fotografického oboru na ostravské lidové konzervatoři a také bakalářského studia na ITF. Díky tomu je její práce s obrazem na velmi vysoké úrovni, a to nejen technické, ale i konceptuální. V roce 2008 absolvovala Casadiová Pavlíková se souborem představujícím koncepci zachycující několik rodin vždy pomocí dvou snímků, kdy první zachycuje rodinu v jejím domácím přirozeném prostředí a druhý ve stylizaci do vysněného modelu v prostředí, ve kterém by se nejraději viděli. Tato stylizace je vyřknuta pravděpodobně nejdominantnější osobou v rodině, se kterou všichni souhlasí. Jde o srovnávání jejich životů s vysněnou představou.

Podstatou bylo zjištění, jak velké rozdíly ve stylu života daná rodina má v reálném a vysněném světě, zda jde např. o nenaplněné touhy či jen stejný způsob života v jiném pojetí, než jaký žije v současnosti.

Antošovi, 2008

Další projekt *Hračky* je o povrchním světě plným náhražek, pastí, slastí a bezduchosti, který Vlasta Casadiová Pavlíková v určitém směru viděla a se kterým se setkávala, a o jejích pocitech a problémech, které denně musí řešit jako matka. Jednotlivé fotky jsou pak narážkami na konkrétní pocity, kdy si autorka připadá např. jako „matrjoška", a tak stylizuje sebe a své děti do podoby matriošek. Matrjoška je soubor dřevěných různých velikostí do sebe složených. Na dalším snímku jsou v podobě panenek opět její děti, které jsou zobrazeny jako bezkrvé umělé panny, kterým je možné opravovat náhradní díly, jako vlasy, ruce, oči.

V dalším projektu „*Celebrities heaven*" vytvořila Vlasta Casadiová Pavlíková obálku fiktivního časopisu, na kterou umístila sama sebe i svého muže jako celebritu, obálka je kritikou dnešního bulváru a kultu krásy, úspěchu apod.

Celebrities heaven, 2007

Hračky, 2007

Barbara Moldrzyková (*1984)

Mgr.,

absolventka ateliéru nová média v roce 2008.

Barbara Moldrzyková je jednou z mála lidí, kteří se svým uměním chtějí angažovat v jasně a jednoznačně pojmenovaných ekologických a globalizačních problémech. Obě své diplomové práce věnovala nežádoucímu vlivu člověka a společnosti na krajinu a životní prostředí.

V bakalářské diplomové práci nazvané *Kanáry* nám Barbara Moldrzyková představuje zdevastovanou krajinu karvinského okolí, kterou pomocí koláže zkrášluje tak, jako by kališťová jezera sloužila běžnému turistickému ruchu jako na Kanárských ostrovech, kde je podobná, ale přírodní vulkanická krajina.

Surf, počítačová koláž z projektu *Kanáry*, 2006

Továrna, počítačová koláž z projektu *Kanáry*, 2006

V první části magisterské diplomové práci nazvané *Těšínská jablíčka* se Barbara Moldrzyková věnuje stavbě automobilky Hyunday v Nošovicích. Autorka se pokusila vžít do role designéra angažovaného korejskou firmou a navrhnout továrnu, která by maximálně splynula s krajinou a minimalizovala tak necitlivý zásah do podhorského prostředí. Stěny hal proto pokryla tapetami s motivem hlávkového zelí, dosavadního převažujícího produktu nošovického zemědělského družstva, čímž by se objekt mohl stát pro vymezený prostor přijatelnější, lidštější, ekologičtější. Chtěla tím zdůraznit okrajovost zájmu investující společnosti o „neškodnost" továrny pro okolí.

Těšínská jablíčka, 2008

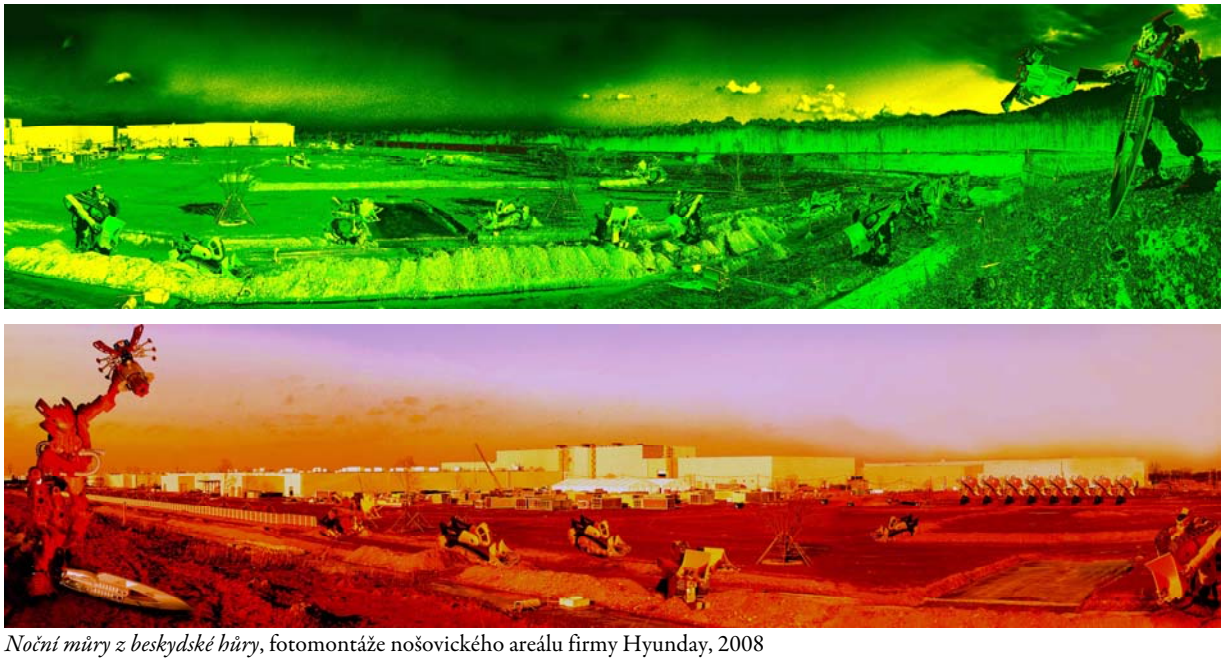

Noční můry z beskydské hůry, fotomontáže nošovického areálu firmy Hyunday, 2008

Autorka podnikla do blízkosti stavby továrny několik poznávacích cest a systematicky mapovala vývoj stavby. Z takto získaných fotografií později sestavila panoramatické snímky a pak do nich vkládala cizí prvky – pagody čnící na vrcholcích Beskyd, jež jsou vyjádřením nastávající dominance korejských zájmů v regionu. Jako projev průniku globalizace a s tím souvisejících průvodních pocitů nesouhlasu, ale i bezradnosti použila autorka montáž charakteristických prvků korejské společnosti a kultury do beskydského prostředí. V okolí továrny se tedy projíždějí rikši dopravující lidi do továrny a ven. V okolí nás radostně vítají transparenty s korejskými nápisy, dokonce i typická hospůdka je označena dvojjazyčným nápisem.

V druhé části práce nazvané *Noční můry z beskydské hůry* rozebírá autorka na stejném obrazovém podkladu evoluční kybernetické možnosti zmutovaných strojů, které ovládly stavbu zmíněné automobilky a nekontrolovaně začínají vyrábět a ovládat samy sebe. Své postkatastrofické vize se s nadhledem a mírnou recesí snaží upozornit na zhoubnost rozvojové mánie a megalomanského stavitelství.

Výtvarné skupiny

Úspěšné výstavní aktivity a také uplatnění studentů v reálném uměleckém životě už od počátku potvrzuje smysluplnost existence uměleckých studií na Ostravské univerzitě. Vystupování ve skupinové formaci nabízí členům skupiny nespornou výhodu ve snadnějším prosazování se do veřejného povědomí, neboť skupina je díky skloubení několika talentů, pohledů a zaměření univerzálnější – dokáže oslovit větší okruh diváků. Nezanedbatelné je i klišé skupinového vystupování, kdy např. Kamera skura vystupovala striktně jako skupina až do té míry, že její členové nebyli po dlouhou dobu veřejnosti vůbec známí. Anonymita poskytnuta skupinou umožňuje také nepochybně odvážnější tvorbu, což je jasně patrné hlavně u skupin mladších.

Až na skupinu Vy3 vznikly všechny výtvarné skupiny v ateliéru intermediálním, což však neznamená, že na jiných ateliérech se netvoří ve skupinách.

Hned z prvního okruhu lidí studujících na katedře výtvarné tvorby vzešly mimo jiné skupiny **Vy3** (**Katarína Szanyiová**, **Aleš Hudeček**, **Jaroslav Koléšek**) a **Kamera skura** (**Martin Červenák**, **Jiří Maška**, **René Rohan**, **Martin Adamec**). Zatímco Vy3 se orientuje spíše na tradiční média – závěsný obraz a klasickou skulpturu, stala se Kamera skura významným hráčem na poli současného vizuálního umění. Dalším pozoruhodným uskupením z poslední doby je skupina RECORD (**Petr Pavlán, Martin Egert, Milan Kutina**). Nejmladší, ale také nejaktivnější a nejvšestrannější skupinou vzešlou z ostravských univerzitních ateliérů je **I love 69 popgejů** (**Jakub Adamec**, **Pavel Pernický**, **Petr Štark**, **Zdeněk Vichr**).

Potvrzením těsných vztahů mezi učiteli je vznik skupiny složené z učitelů, jako např. skupina **František Lozinski O.P.S.** (**Jiří Surůvka**, **Petr Lysáček**, **František Kowolowski**).

Kamera skura (*1996)

Martin Červenák (*1973)

Jiří Maška (*1972)

René Rohan (*1973)

Martin Adamec (*1973) –

členem skupiny až do roku 2003.

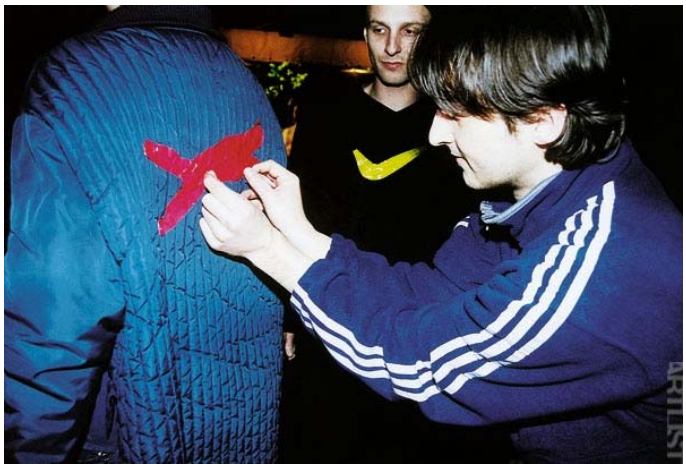

projekt *Trade Mark*, 2001

Členové skupiny patří k prvním absolventům katedry výtvarné tvorby, všichni absolvovali v roce 1997. Od začátku existence skupiny vystupují důsledně pouze jako kolektivní subjekt. Skupina je ztělesněním velkého ostravského kulturního boomu na konci 90. let. Její členové rozvádějí ve svém globalizovaně srozumitelném jazyce problematiku mediální manipulace a reklamních strategií prostřednictvím konceptuálních projektů a objektů. Používají formy blízké divadlu a performance, v nichž je často přítomna ironie a mystifikace. Nejznámějším úspěchem skupiny se stala instalace na Bienále umění v Benátkách v roce 2003, kde ve svém projektu *SUPERSTART*, připravený společně se slovenským **Kunst-Fu**, pracovali s aktuálním vizuálním jazykem, který nemá daleko např. k práci **Maurizio Cattelana**. Jejich

projekt *Žijeme tady s vámi I.*, 2002

výstavy si udržují trvale vysoký standard. Kamera skura již bohužel od roku 2006 veřejně nevystupuje.

V projektu *Trade Mark* (2001) předvedli jednoduchý postup, jak při různých příležitostech pomocí barevných lepicích pásek vyrábět značkové oblečení. V projektu Superstart vystavili laminátovou figuru Krista zavěšenou v gymnastických kruzích. Fotografie v rukou Kamery skury je plnohodnotným vyjadřovacím médiem, autoři skvěle zvládají záznam svých performancí a svých projektů.

projekt *Superstart*, vizualizace a realizace, 2003

Výrobci fénů, 1998

Ertepl Computer, 2000

František Lozinski O.P.S. (*2005)

Jiří Surůvka

Petr Lysáček

František Kowolowski

Skupina se vyvinula původně z uskupení *Předkapela Lozinski*, založeného v roce 1992 Jiřím Surůvkou a Petrem Lysáčkem. Nejznámější akcí byla prezentace *Psí útulek*, připravená pro Bienále v Benátkách v roce 2007, projekt se však neuskutečnil.

Skupina ve své tvorbě často překračuje zavedená klišé a umělecké obsahové standardy.

Jejich výtvarný koncept se orientuje na sociální a hlavně bezprostřední mimouměleckou komunikaci s divákem. V kriticko-ironickém modelu se snaží oslovit veřejnost se současnými otázkami a nápady. Například v projektu *Art & Antikrist* vytvořili stánek, ve kterém by na různých poutích a náboženských procesích za lidové ceny prodávali vlastnoručně vytvořené ozdobné předměty, jejichž umělecká hodnota by korespondovala s vkusem pouťových návštěvníků. Důraz je přitom kladen na mimoumělecké vystupování a mechanismy tzv. lidové kultury.

V dalším projektu *This body belongs to art* jde o tři fotografie, na kterých jsou zachyceni členové skupiny mající na záda vyřezané nápisy Art, &, Antikrist.

Ve videoprojektu *Extáze* představuje skupina ideu stavu současného vnímání umění a role umělce ve společnosti. Členové skupiny procházejí Moravskou galerií v Brně a mrskají se před ikonami české moderny.

Členové uskupení pracují častěji s videem a instalací než s fotografií, nicméně v rámci dokumentace instalací, performancí a akcí pracují s fotografií také velmi často. Jejich projekty jsou vždy velmi pečlivě promyšlené a konceptuálně podložené, skupina se pyšní zdravou sebedůvěrou a nebojí se právě ani velkých výzev, jako je projekt českého stánku na Bienále v Benátkách.

I love 69 popgejů (*2001)

Jakub Adamec (*1981)
Pavel Pernický (*1981)
Petr Štark (*1980)
Zdeněk Vichr (*1982)

Tato v současné době nejkontroverznější skupina je známá spíše ze společných hudebních performancí, přesto svým dílem překračuje chápání současného umění. Členové se inspirují „béčkovými" hororovými filmy, brakem a popem, reklamou, kýčem a vším, co veřejnost jakkoli dráždí. Rozsah jejich tvorby je velmi široký, vytvářejí videa, zpívají, společně vystavují fotografie, grafiky, kresby, animace a koláže. Jejich spontánně komponovaná fotografie však obsahuje jednotící nosnou myšlenku – jednoznačně provokovat. Většinou vystavují jako skupina, přičemž nejzajímavější je jejich volná tvorba – tedy vše ze života *I love 69 popgejů*.

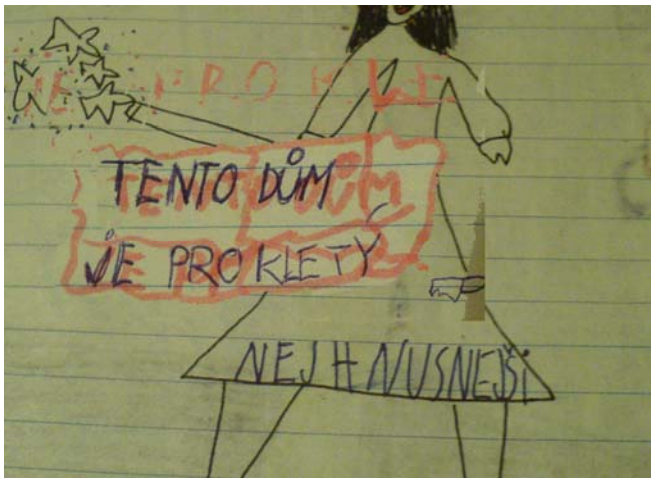

Tento dům, 2007

Skupina založila ve sklepě pronajatého domku velmi populární galerii Strážná věž, jež se stala místem častých setkání všech studentů.

Jakub Adamec, *Autoportrét*, 2006

Ačkoli se na první pohled nezdá, že by měla skupina s tímto programem nějakou dlouhou „životnost", opak je pravdou, neboť její první hudební pokusy se odehrály již na střední škole ve Valašském Meziříčí, kde dva protagonisti spolu studovali a také vystupovali. V současném složení skupina existuje od roku 2003, kdy se doplnila novými studenty, kteří nastoupili na Ostravskou univerzitu v roce 2003.

Fotografická tvorba skupiny se povětšinou skládá ze záběrů z živých koncertů, domácích večírků nebo vernisážových performancí. Pozornost si však zaslouží koncepčně nejzdařilejší samostatná tvorba **Jakuba Adamce**, který (ať už v rámci své diplomové práce nazvané *Natural*, nebo ve volné tvorbě publikované na internetu) používá inscenovanou fotografii velmi hojně.

Adamec se nejčastěji věnuje autoportrétu a s vyzývavým podtextem posouvá tento moderní trend na hranici obscénnosti, avšak jasně patrná záměrnost a profesionalita autora, který na většině těchto autoportétů pózuje s ničím nerušenou anonymní tváří, zrcadlí přirozenost, s jakou se sám dokáže vypořádat se svou otevřenou sexualitou.

Na snímku *Der Wille zur Macht* útočí Adamec symbolicky na diváka gestem ohnuté vidličky doplněným výrokem „ne vy mě, ale já vás".

Jakub Adamec, *Haló, tady Kuba,* 2004

Jakub Adamec, Der Wille zur Macht, 2004

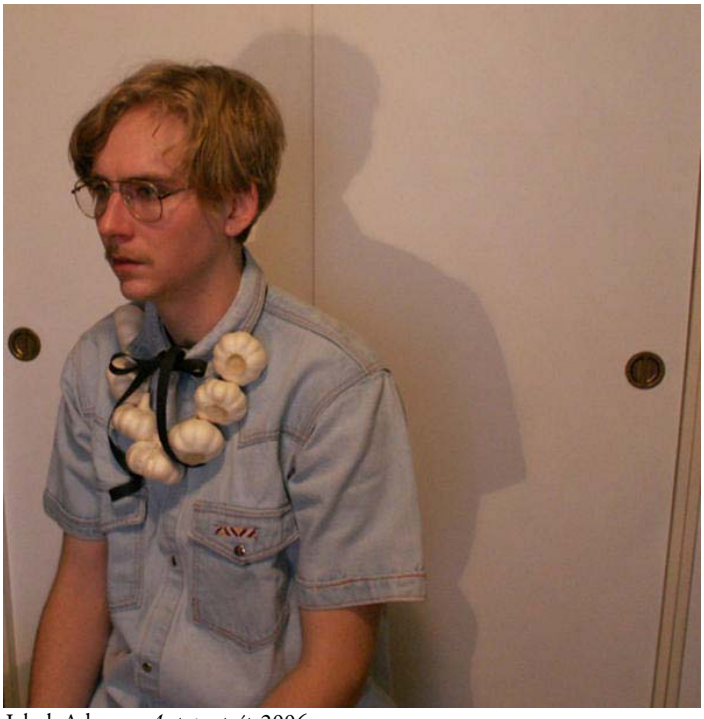

Jakub Adamec, *Autoportrét*, 2006

Tvorba skupiny je soustředěna spíše na hudební produkci a fotografická tvorba vychází z ryze amatérských záběrů v rámci deníku jejich osobního života i života celé skupiny.

Za zmínku stojí úspěch **Pavla Pernického**, který se stal nejmladším účastníkem finále Mezinárodního bienále současného umění 2005 v pražské Národní galerii. Skupina spolupracuje i s polskými a německými galeriemi, kde již několikrát úspěšně vystavovali i koncertovali.

K celkem unikátním projevům **Petra Štarka** patří jeho umělecký projev formou textilu. Od roku 2007 žije a pracuje v Anglii, díky čemuž nyní skupina vystupuje jen jako trojice.

Petr Štark, tapisérie, 2006

Record (*2002)

Milan Kutina (*1979)

Petr Pavlán (*1974)

Martin Egert (*1979)

Členové této skupiny se pevně drží skupinového vystupování, i když jde o tři velmi vyzrálé a samostatné osobnosti. Proto autorství toho kterého díla nelze nikomu ze skupiny přidělit. Skupina byla založena ještě během studií v ateliéru intermediální tvorby Petra Lysáčka a až na malé výjimky vystavují její členové společně.

Jejich tvorba je založena na hravosti s čímkoli, kýmkoli a kdekoli. Nebojí se ani performance s vlastním tělem, a tak se např. natlačí do kufru auta, odpočívají v zakloněném postoji se vzájemně zaklíněnými hlavami, fotografují skupinové akty.

Fotografie je pro jejich tvorbu zásadní nejen jako záznam performancí, instalací a materiál pro animace, ale i jako hlavní výstupní médium.

Akty v kostce s taškou, 2004

Petr Pavlán je grafik známý svými komiksy *planeta Inspiro* nebo *666 příběhů komisaře Pinzetty* Své komixy publikuje samostatně v mnoha známých časopisech, jako např. Reflex a Protimluv. Pavlán také dlouhodobě spolupracuje s Ostravskou univerzitou na tvorbě nejrůznějších prezentačních publikací a katalogů. Dnes pracuje v grafickém studiu v Ostravě.

Sebevražda, komiks Petra Pavlána, 2003

Milan Kutina se jako jeden z mála v části své diplomové práce nazvané *Muži dnes nemalují ženy* věnuje sociálnímu tématu, a to analýze velkého vzorku amatérských erotických fotografií dívek a žen. Ty pózují v obývacích pokojích za nimiž je na zdi vidět část zavěšeného obrazu, nejčastěji zarámovaná reprodukce. Na vybraných snímcích analyzuje zajímavou sociální sondu do domácího prostředí těchto amatérských fotografů a díky amatérismu autorů odpovídá výsledek charakteru daného prostředí a účastníků snímků. Obrazy zachycené často jen rohem políčka nejsou za milióny dolarů, ale jsou to levné obrazy lokálních autorů nebo plakátové reprodukce.

V další části své diplomové práce nazvané *Art Hooters* se snaží realizovat myšlenku povzbuzení zájmu o umění pomocí hesla „na cokoliv nejlépe upozorní ženská těla a poodhalené ňadro“. Vytvořil tedy aranžovanou fotodokumentaci obrazů, soch, objektů a instalací, do kterých vkládál obrázky vyzývavě oblečených modelek, které by typicky lascivním pohledem a letmým dotykem vystavených objektů na umění upozorňovaly a přitom od něj paradoxně zároveň pozornost odváděly.

Milan Kutina, sekvece *nafukování balónku dokud nepraskne*, 2005

Martin Egert se orientuje spíše na práci s různými médii a technologiemi, dobře si rozumí s kamerou a fotoaparátem, takže výstupem jeho tvorby jsou animace a videa. Nyní pracuje jako asistent Petra Lysáčka v ateliéru intermédiálních forem.

„Systémově pragmatický Egert, explozivní logotypař Pavlán a charizmatický pozitivista Kutina v souhrnu prorůstají svými bezkloubními invenčními výpady s kterýmkoli prostředím, které je jim nabízeno. Mají rádi kvalitní architekturu, podnikají túry do velehor, neopovrhnou nadstandardním ubytováním (např. v mateřské školce), ctí mezilidské vztahy, řádně platí daně a jsou vyhledávanými baviči v kterékoli společnosti.“ [8]

[8] Petr Lysáček, katalog *Karaoke je slovní fotbal na každou slabiku*, Jihlava, 2004.

Vy3

Jaroslav Koléšek (*1974)

Aleš Hudeček (*1973)

Katarína Szanyi (*1974)

Všichni tři členové skupiny jsou ze silného prvního ročníku absolventů 1997, skupinu založili dva absolventi malby Aleš Hudeček a Katarína Shanyi a absolvent ateliéru sochy Jaroslav Koléšek. Hudeček a Shanyi dnes spolu učí na Střední umělecké škole v Ostravě. Koléšek vede ateliér modelování skla na Střední umělecké škole sklářské ve Valašském Meziříčí a od roku 2007 je také externím asistentem Mariuse Kotrby v ateliéru sochy Fakulty umění. Vystavují samostatně i spolu.

Aleš Hudeček je velmi všestranný umělec, v jehož ohnisku zájmu se nachází především malba, psaní hudby, kresba, vizuální média, paleozoologie. Hlavním výrazovým prostředkem je však malba, ve které patří k současné české špičce. Fotografie je pro něj nezbytnou pomůckou při realistické malbě zátiší ze svého domova i veřejných prostor, pro portréty svých přátel i pro počítačově upravované fotografie.

Společně s Jiřím Martuškou je kurátorem ostravské galerie Jáma 10.

Aleš Hudeček, *Léčivý obraz*, 2006

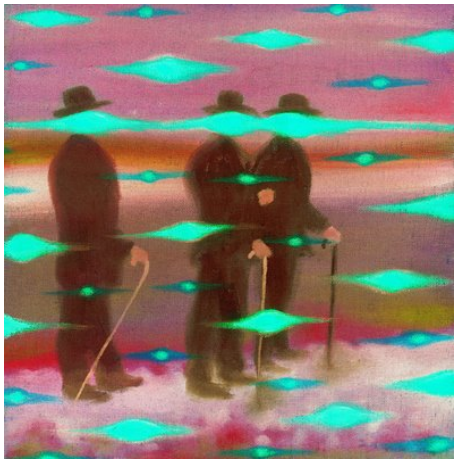

Aleš Hudeček, *Sedláci,* 2007

Aleš Hudeček, *Vy3*, 2006

Katarína Szanyi, *Ostří*, 2006

Katarína Szanyi se věnuje také realistické malbě, ve které si pomáhá fotografickými předlohami. Spolu s Alešem Hudečkem byli krátce manželé. Její citlivé, romanticky zasněné malby zrcadlí přesně její osobnost. Ve školním roce 2006 byla asistentkou na ateliéru kresby OU.

Jaroslav Koléšek je sochař a tvorbu trojice Vy3 výborně doplňuje svými sochami, odlévanými nejčastěji ze skla, betonu nebo laminátu. Témata čerpá z pozůstatků vojensko-průmyslových komplexů, které kříží s lidskou anatomií. Nyní působí jako asistent v ateliéru sochy na Fakultě umění OU.

Jaroslav Koléšek, *Gagarinovo srdce*, 2002

Závěr

Za celou dobu existence výtvarných oborů se počet absolventů blíží dvěma stům, a i když se může zdát, že jsou v této diplomové práci uvedení i studenti, jejichž tvorba se fotografie dotýká jen velmi letmo, je jejich uvedení oprávněné, neboť určení hranice, koho v práci ještě uvést a koho už ne, je velmi individuální. Fotografii používá téměř každý a pokud sami autoři nedeklarují svůj záměr vyjadřovat se přímo pomocí fotografie, pak přesahy a všestrannost tvorby potvrzují oprávněnost jejich uvedení.

Prvotním úkolem této práce bylo prozkoumat úroveň použití fotografie na výtvarných oborech Ostravské univerzity v Ostravě, a to jak ve tvorbě studentů tak i absolventů. Nezbytné je však i současné představení nejvýznamnějších pedagogů a popis jednotlivých oborů, které mají svým zaměřením k fotografii blízko.

V úvodu zmíněná absence jakéhokoli funkčního archivu nebo depozitáře studentských uměleckých prací je nejvážnějším a také nejpalčivějším nedostatkem, který na Fakultě umění existuje. Tento problém si však vedení fakulty uvědomuje a zbývá jen doufat, že bude co nejdříve vyřešen, neboť nejlepší propagací kvality výuky je právě tvorba studentů.

Práce s většinou studentů i učitelů byla velmi příjemná a poučná, je však smutné, že vazby absolventů s mateřskou univerzitou jsou po jejich absolutoriu ve většině případů nadobro zpřetrhány a sledování jejich tvorby je tak velmi komplikované. Přesto je tato práce velmi bohatá a ve snaze poctivě zvažovat zařazení téměř jakéhokoli autora používajícího fotografii vznikl na toto téma takřka reprezentativní katalog.

Použitá literatura :

Daniel Balabán, Kvanta a prázdna; obrazy z let 1996-2000, vlastním nákladem, 2000;

Marek Sibinský 2000/2007, 369000cm²; katalog vydal Dům umění v Opavě, 2007;

Diplomky FU; katalog, Ostravská univerzita v Ostravě, 2008;

Petr Lysáček, Fotograf; katalog vydala galerie Fiducia, Ostrava, 2007;

10, katedra výtvarné tvorby; katalog vydala Ostravská univerzita; ISBN 80-7042-196-7, 2001;

Fotograf; magazín č. 10, 2007, Mediagate s.r.o., Brno; 2008;

Umění, prosím...; Milan Kutina, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Můžeš se dívat; Červenková Vlasta, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2007;

Portrét za sklem; Kateřina Popiolková, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Andělé vrhají stín; Terezie Kolářová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Tělo jako důkaz; Markéta Hermanová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Tajemství ženy; Lenka Sanitríková; diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Omezené vztahy bez hranic; Pavla Nekužová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 1999;

Rozhovory; Brigita Glasnáková, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

L.O.V.E.; Tereza Urbášková, bakalářská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Otisky; Tereza Urbášková, magisterská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2007;

Paradox; Veronika Ulmanová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005

Vně mě; Libor Novotný, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2007

Fragmenty; Bohuslav Špaček, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Město a prostor; Petr Kincl, bakalářská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2006;

Femme Fatale; Ivana Obstová, bakalářská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2006;

Boj o přežití v Edlově stylu; Petra Coufalíková, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2008;

Otisky; Denisa Fialová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Značky; Adéla Kuchařová, diplomová práce, Ostravská univerzita, 2005;

Těšínská jablíčka; Barbara Moldrzyková, bakalářská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2006;

Noční můry z beskydské hůry; Barbara Moldrzyková, magisterská diplomová práce, Ostravská univerzita, 2008;

Internetové odkazy a zdroje informací, všechny odkazy byly aktuální dne 18.9.2008:

Miloš Polášek; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/artists/list/1343.htm

Michal Kalhous; internetový archiv magazínu Umělec, č. 2, r.2004:

http://www.divus.cz/umelec/cz/pages/umelec.php?id=1045&roc=2004&cis=2

Daniel Balabán; oficiální internetové stránky autora:

http://www.danbalaban.net/danbalaban/9D419CCD-1426-42F6-82F2-E4CB268EE127.html

katalogový list Ostravského kulturního centra k výstavě autora v galerii Sokolská 26 v roce 2005:

http://www.ckv-ostrava.cz/katalogy/balaban.pdf

František Kowolowski; Internetová stránka Františka Kowolowského v rámci skupiny Vitrholc:

http://www.vitrholc.cz/kowo/02-text/Kowolowski-def.txt.MG.doc

článek o autorovi od Martina Mikoláška; kurátora galerie Jáma 10, kde autor v roce 2008 vystavoval:

http://www.exonline.cz/clanek/20885/frantisek-kowolowski

Internetová prezentace projektu **Frisbee**, na kterém se František Kowolowski kurátorsky podílel:

http://www.dumb.cz/frisbee/

Pavla Malinová; prezentace autorky na portálu Myspace:

http://www.myspace.com/pavlamalinova

malba II; oficiální internetové stránky studentů ateliéru:

http://malba2.webgarden.cz/ii-rocnik

Markéta Hermanová; Oficiální internetové stránky autorky:

http://www.marketahermanova.blogspot.com/

Eduard Ovčáček; katalog k výstavě autora v Domě umění, Ostrava, 2007 od kurátorky Gabriely Pelikánové:

http://www.gvuostrava.cz/img/vys/2007/letak_ovcacek.pdf

katalogový list Ostravského kulturního centra, autor Jiří Valoch : *http://www.ckv-ostrava.cz/katalogy/ovcacek.htm*

České muzeum výtvarného umění; oficiální stránky s článkem o autorovi:

http://www.cmvu.cz/cz1237e4/eduard-ovcacek/

Marek Sibinský; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/artists/list/447.htm

Pavel Noga; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/artists/list/1065.htm

článek o autorovi na serveru Deník.cz:

http://www.denik.cz/ostatni_kultura/noga_plakaty20080915.html

Brigita Glasnáková; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/artists/list/5117.htm

Jiří Surůvka; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/suruvka/artist.htm

článek Gabriely Bukovinské, kurátorky galerie Jelení: Jiří Surůvka: "Poslední grant" :

http://www.galeriejeleni.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=219&Itemid=102

Petr Lysáček; prezentace autora v databázi SCA-ART:

http://www.sca-art.cz/artists/list/474.htm

článek k výstavě *: Co s nimi. Portréty českých filosofů :*

http://www.galeriejeleni.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=110&Itemid=102

Kamera skura; rozhovor Vladana Šíra s Reném Rohanem, členem skupiny, magazín Umělec č. 3, r. 2002:

http://www.divus.cz/umelec/cz/pages/umelec.php?id=717&roc=2002&cis=3#clanek

stránky skupiny v databázi Artlist: http://artlist.cz/?id=222

František Lozinski O.P.S.; katalogový list Ostravského kulturního centra k výstavě skupiny v galerii Sokolská 26 v roce 2006 : *http://www.ckv-ostrava.cz/katalogy/lozinsky.pdf*

Martin Mikolášek: Psí útulek *http://www.tydenika2.cz/archiv/2007/13/psi-utulek*

I love 69 popgejů; oficiální internetové stránky skupiny:

http://www.ilove69popgeju.net/

prezentace skupiny na portálu Myspace:

http://www.myspace.com/ilove69popgeju

Vy3; oficiální internetové stránky skupiny:

http://www.vy3.net/

Jmenný seznam skupin a umělců

Adamec Jakub 80,83,84
Adamec Martin 80,81
Albert Pavel 34,43
Araki 33
Balabán Daniel 9,17,18,19,38,69
al-Bašir Omar 22
Bednář Daniel 23
Beecroftová Vannesa 24
bin Ládin Usáma 32
Braght van Tono 39
Bromová Veronika 24
Casadiová Pavlíková Vlasta 75,76
Cattelana Maurizio 82
Coufalíková Petra 62
Čiklová Petra 71
Pavel Humhal 67
Čabalová Eliška 34
Červenák Martin 80,81
Červenková Vlasta 22
Dopitová Milena 67
Egert Martin 63,79,86
Fialová Denisa 63,69,90
Fico Robert 29
Friedrich David Caspar 23
Glasnáková Brigita 50
Goldinová Nan 24
Halberštát Eduard 9
Harvey Marcus 24
Hermanová Markéta 33
Hitler Adolf 65
Hopper Edward 23
Hudeček Aleš 80,88
Humhal Pavel 67
Chameneí Alí 22
Jakubčiak Juraj 16,29
Janáček Zbyněk 9,34
Jiroudek František 18
Kalhous Michal 10,11,13,14
Kincl Petr 59,60
Klodová Lenka 8
Knižák Milan 10
Kolářová Terezie 26,27
Koléšek Jaroslav 80, 88
Košátko Jan 46
Kotrba Marius 9
Koutníková Jana 31,32
Kowolowski František 9,12,14,17,20,21, 29,67,68,80,83
Krupíková Petra 34,41
Kuchařová Adéla 72,73
Kutina Milan 79,85
Lysáček Petr 9,63,65,67,68,73 79,82,85,86
Malinová Pavla 28
Man Ray 12
Mainer Martin 26
Martuška Jiří 88
Maška Jiří 80,81
Matejka Peter 35
Mečiar Vladimir 29,30
Meevis Arman 39
Merilyn Monroe 61
Moldrzyková Barbara 77,78,79
Mugabe Robert 22
Mucha Alfons 15
Nekužová Pavla 47
Nesázal Michal 67
Noga Pavel 34,39
Novotný Libor 55,56
Obstová Ivana 92
Ovčáček Eduard 9,34,35,36
Pavlán Petr 80,86
Pernický Pavel 80,84,85
Polášek Miloš 10,11,12
Popelář Martin 68
Popiolková Kateřina 24
Richter Gerhard 10,11,12,23
Rohan René 80,81
Růžičková Aneta 45
Rýparová Kamila 22
Sanitríková Lenka 45
Sherman Cindy 24,33
Sibinský Marek 34,37,38
Slota Vladimír 29
Smetanová Tereza 48,49
Smithson Robert 10
Stankoci Stanislav 39
Stratil Václav 24

Strnadová Petra 46
Studenková Zdena 29,30
Surůvka Jiří 8,9,12,63,64,65,
66,69,68,80,83
Szanyiová Katarína 80,88
Špaček Bohuslav 57,58,59
Štark Petr 80,84,85
Ulmanová Veronika 53,54
Urbášková Tereza 51,52
Vincourová Kateřina 24
Vichr Zdeněk 78,83,84
Ziegler Zdeněk 39
Žáková Eliška 71

Skupiny

František Lozinski O.P.S. 80,8
I love 69 popgejů 79,84
Kamera skura 80,81,82
Kolektiv 46
Kunst-Fu 80,81,82
RECORD 80,86
Vy3 80,88,89